

Esbjerg Kommune

Indledende analyse af det
specialiserede voksenområde

14. januar 2025

KOMPONENT

Indhold

1. Baggrund og formål
2. Produkt og metode
3. Forbundne kar og afgrænsning
4. Læsevejledning
5. Resume
6. Økonomisk analyse
7. Indledning til de 15 anbefalinger fordelt på 5 temaer til at nedbringe udgifterne
8. Et socialfagligt meget godt og solidt fundament i myndighed
9. De 15 anbefalinger enkeltvis – fund, vurdering og anbefaling
10. Prioritering ift. økonomisk potentiale

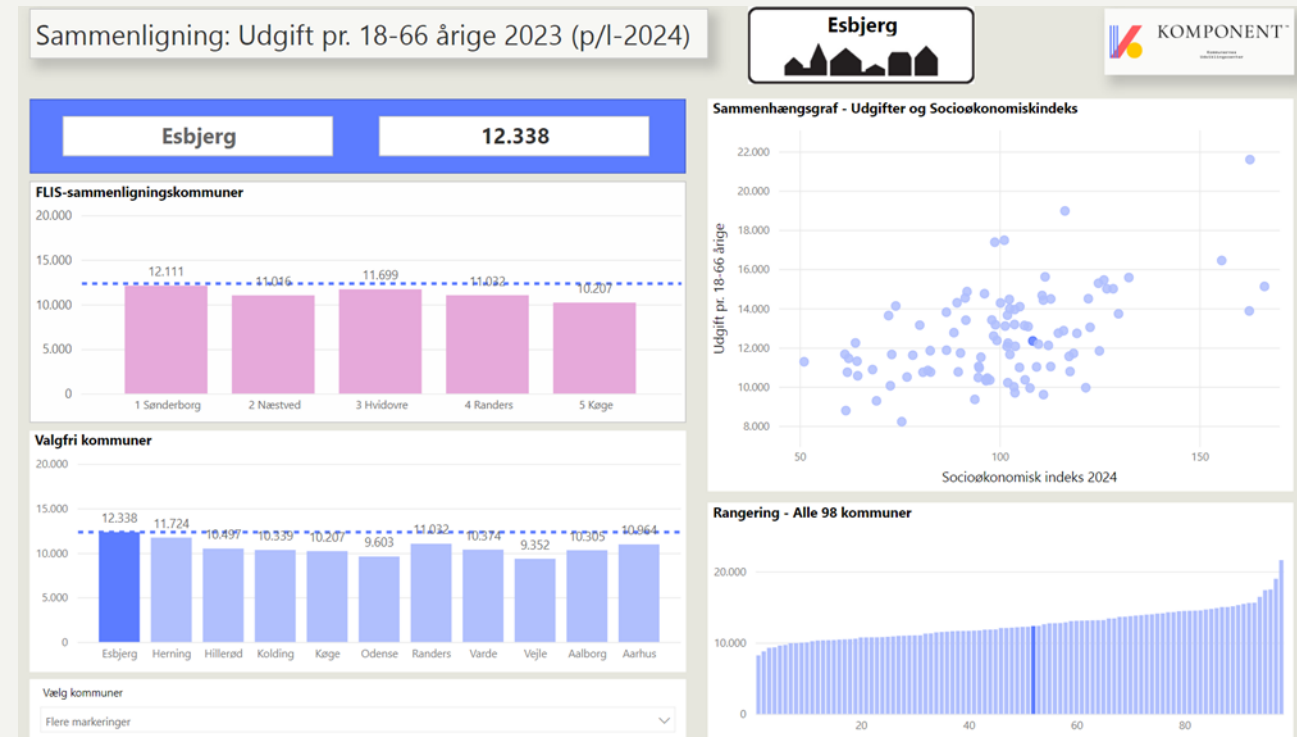

Baggrund og formål

I forbindelse med en dataanalyse i regi af KKR-Syddanmark, samt yderligere dataafdækning ved Komponent og rammeaftalereg, er der afdækket indledende indikationer på, at der er potentialer for at reducere udgifterne på det specialiserede voksenområde i Esbjerg Kommune.

Der er dog indledningsvis vigtigt at understrege, at der ikke er et økonomiske kvik-fix på det specialiserede voksenområde. Dette er, fordi stort set alle udgifter er bundet op på konkrete og individuelle vurderinger og afgørelser for den enkelte borger, hvilket lovgivning og ankestyrelsesafgørelser gør det vanskelige at ændre. Men det er Komponent's erfaring, at der er noget at gøre! Og det er Komponent's anbefaling, at det sker på baggrund af en grundig analyse af potentialer og udfordringsbillede.

Formålet med analysen har været, at afdække potentialer og udfordringer ift. at stoppe udgiftsudviklingen og reducere udgifterne på det specialiserede voksenområde.

Produkt og metode

Produktet er aftalt således, at Esbjerg Kommune med dette forløb og denne rapport får:

Afdækning og vurdering af:

- ✓ Hvordan det højere udgiftsniveau i Esbjerg Kommuner ift. Syddanmarks udgiftsgennemsnit fordeler sig på de forskellige paragraffer inkl. benchmark med Sønderborg, Kolding og Vejle.
- ✓ Om det er elementer i faktisk faglig praksis i myndighed der er udgiftsdrivende

Prioriterede anbefalinger, der gør det muligt at:

- ✓ Vurdere hvad der bør afdækkes og analyseres yderligere
- ✓ Handle på åbenlyse potentialer afdækket gennem dataanalyse og faktisk praksisvurdering af myndighed

Produktet er en max 30 sider forelagt i PowerPoint præsentation.

Metoden anvendt til afdækningen af Esbjerg Kommunes

udfordringsbillede er en sammenhængsanalyse af 3 delelementer :

- Analyse af økonomidata
- Sagsscreeninger af 20 sager med oplysninger fra myndighed
- Interview og workshops med ledere og medarbejdere fra myndighed samt gennemgang af relevante dokumenter for praksis

Det er væsentligt at understrege, at Komponent ikke foretager:

- Et legalitets- eller formalitetstjek.
- Vurdering af enkeltpersoners praksis - sagsgennemgangen er set alene i et fagligt og organisatorisk perspektiv.

Afdækningen er afgrænset til økonomidata og praksis i og set fra myndighed.

Forbundne kar og afgrænsning

Det er vigtigt at understrege, at indsatserne og udgifterne på det specialiserede socialområde er forbundne kar. Det vil sige, at hvis der skal arbejdes med at reducere udgifter på et område, så kan det kræve øgede udgifter til (mindre indgribende) indsatser på andre paragraffer eller områder i både kortere og længere tid. F.eks.

- Når / hvis der skal reduceres på de midlertidige botilbud, så kan det godt kræve opnormering af §85 bostøtten i egen perioden – og i en overgang måske mere end der er behov for på længere sigt.
- Når borgerne skal hjælpes hurtigere ud af forsorgshjemmene kan det kræve en hurtigere indsats fra både sagsbehandler- og støtteindsats.
- Osv.

Der kan forekomme fund i denne analyse, hvor det kunne have været hensigtsmæssigt, at det var blevet nuanceret med viden fra udførerniveauet. Men afdækningen er som allerede nævnt afgrænset til økonomidata og praksis i og set fra myndighed.

Af disse årsager og fordi det vil kræve en konkret handleplan før udgiftsreduktion kan vurderes, sætter Komponent ikke kroner på mulig reduktion, men nøjes med at komme med forslag til prioritering ift. effekt og indsats med udgangspunkt i Komponent's erfaringer.

Læsevejledning

Denne afrapportering er bygget op omkring:

Den **økonomiske analyse** der afdækker, hvordan det højere udgiftsniveau i Esbjerg Kommune ift. Syddanmarks udgiftsgennemsnit fordeler sig på de forskellige paragraffer inkl. benchmark med Sønderborg, Kolding og Vejle.

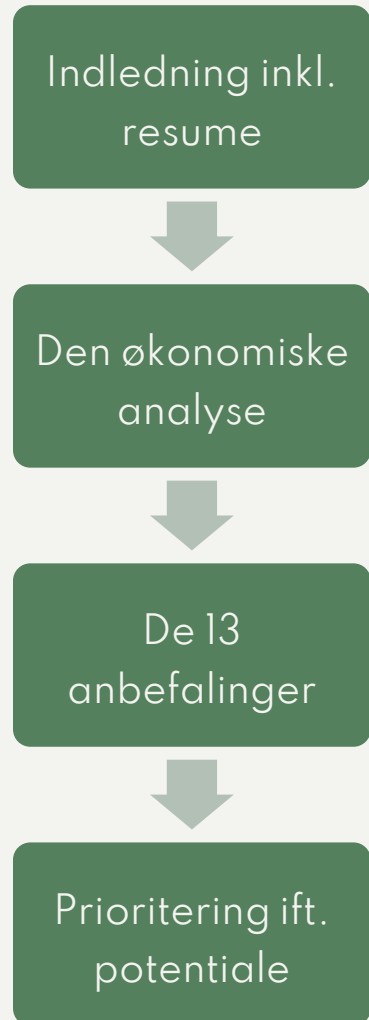
Og **15 anbefalinger** der på forskellig vis er potentialer ift. at stoppe udgiftsudviklingen og reducere udgifterne på det specialiserede voksenområde.

Anbefalinger der gør det muligt for Esbjerg Kommune at:

- Prioritere hvad der bør afdækkes og analyseres yderligere
- Handle på åbenlyse potentialer

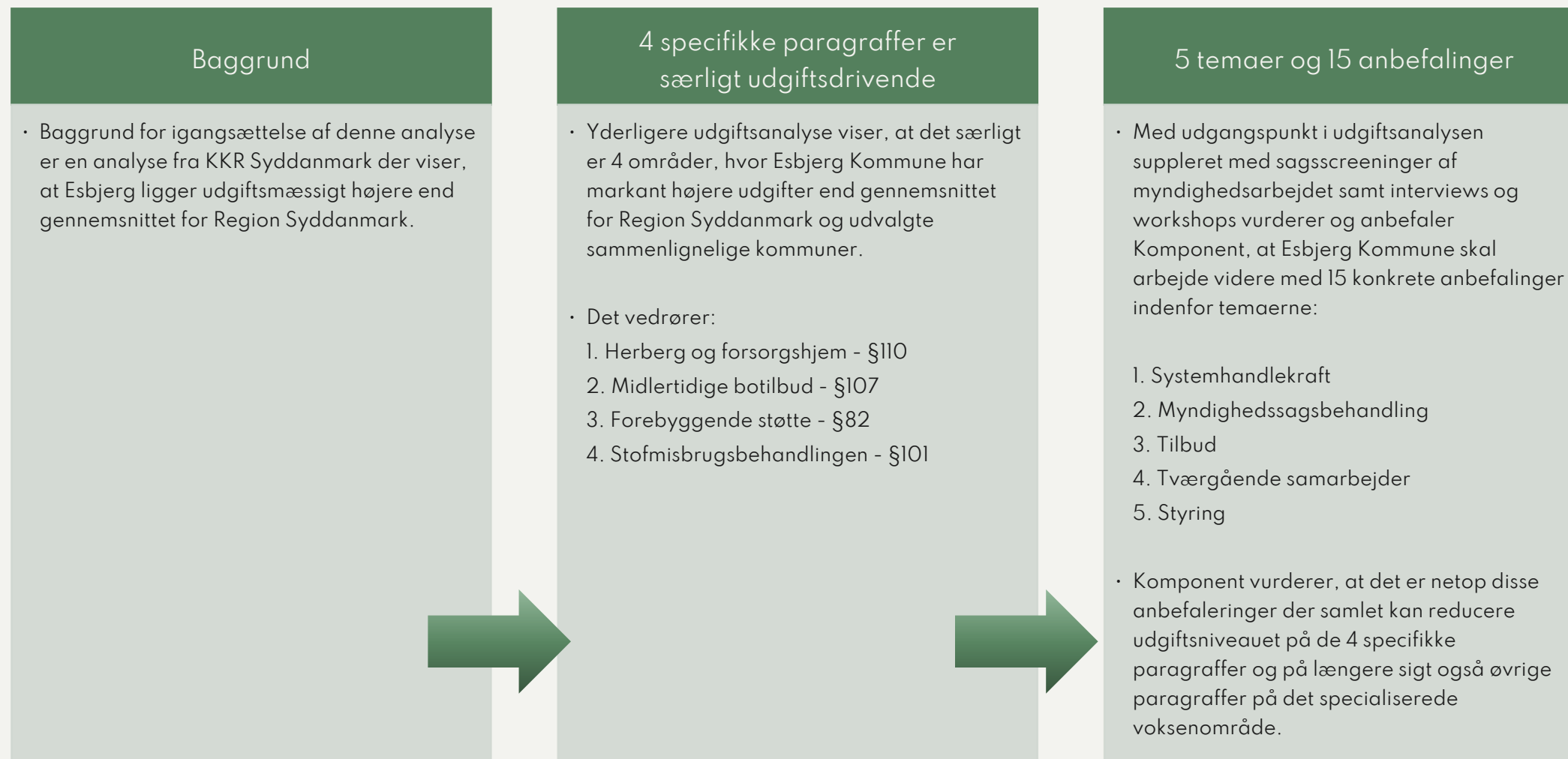
Anbefalingsdelene er opbygget med beskrivelser af fund og vurderinger til hver enkelt af anbefalingerne.

Rapporten forudsætter forudgående kendskab til det specialiserede voksenområde og organiseringen i Esbjerg Kommune. Der kan derfor forekomme indforståethed ift. faglige begreber, historik, mm.

Resume – fra baggrund til anbefalinger

Økonomi-analysen

KOMPONENT™

Analyse af udgifterne på det specialiserede voksenområde

Denne del af analysen er benchmark af udgifterne på det specialiserede område.

Økonomi-analysen tager udgangspunkt i de data som er overført fra kommunernes økonomisystem til Danmarks statistik.

Der tages udgangspunkt i det som hedder den autoriserede kontoplan for det specialiserede voksenområde. Det er disse data / udgifter der anvendes i benchmark i Syddanmark og nationalt.

Der er udgifter på denne funktion som i Esbjerg Kommune henhøre Sundhed og Omsorg. I del-analyserne er der søgt korrigeret for dette. Det er også noteret i graferne, så det er tydeligt hvilket udgifter der ikke indgår. Men udgifterne henhørende Sundhed og Omsorg er med i analyse af de samlede udgifter på s. 9-11 er de inkluderet.

Økonomi-analysen viser kun de områder, hvor der er fundet forbrug der ligger markant over regionsgennemsnittet.

I analysen arbejdes og vises også forskellige typer af benchmark:

- Rangering af udgifter pr. 18-66 år ift. alle kommuner i Syddanmark på udvalgte paragraffer.
- Afvigelse fra gennemsnittet i Regionen – hvad koster paragraffen mere eller mindre i Esbjerg Kommune end hvad den ville have kostet hvis udgifterne var som gennemsnittet i Syddanmark.
- Sammenligning med udgifterne pr. 18-66 årig i Kolding, Vejle og Sønderborg.

For at identificere udfordringer, arbejdes der i analysen på to niveauer i den autoriserede kontoplan:

- Funktionsniveau
- Grupperingsniveau (niveaue mere uddybet)

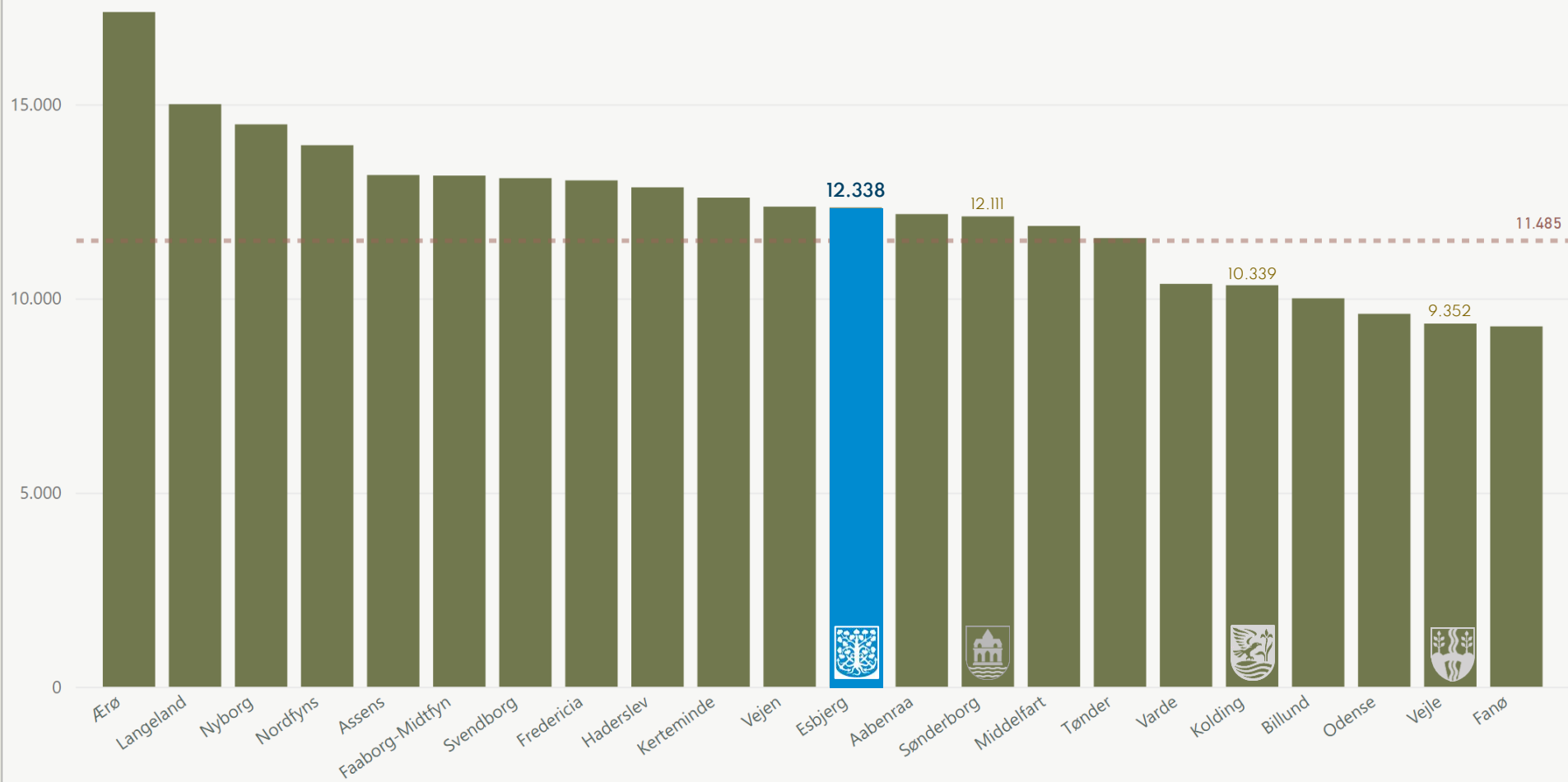

Udgift pr. 18-66 årig **det specialiserede voksenområde 2023**

Region Syddanmark

Voksenområdet: Udgift pr. 18-66 årige i Region Syddanmark, 2023 (p/l-24)

Figuren viser udgifterne pr. 18-66 årige i Syddanmarks Kommuner rangeret.

Afstand fra Esbjerg Kommunes udgifter til regionsniveau: 853 kr. pr. 18-66 årig

Dette svarer til **60 mio. kr.** højere udgifter i Esbjerg Kommune end regionsgennemsnittet.

Esbjerg Kommune har valgt Kolding, Sønderborg og Vejle til ekstra sammenligning. Gennemsnitsudgiften for disse er 10.601 kr. pr. 18-66 årig

Dette svarer til at Esbjerg Kommunes udgifter er **123 mio. kr.** højere end gennemsnitsudgiften for de tre sammenligningskommuner

Voksenområdet - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

12.338

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

871,5mio.

Samlede udgifter

11.485

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

811,2mio.

Udgift ved region genm.

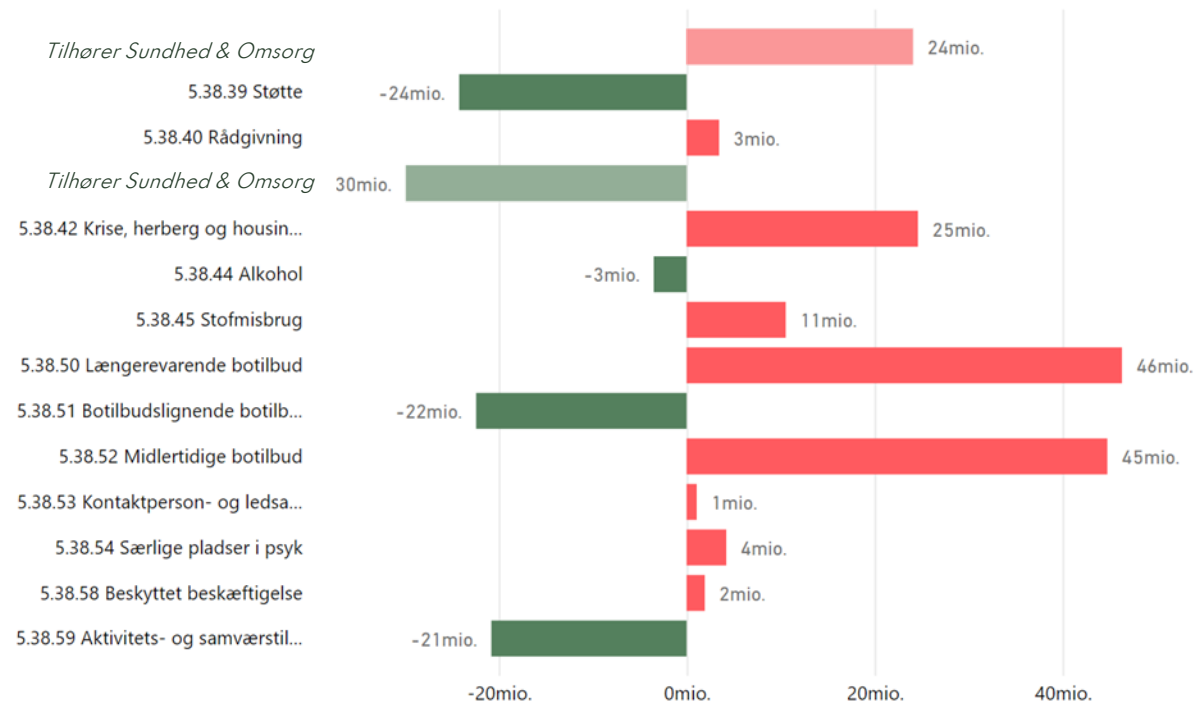
60,3mio.

Netto forskel ift. Region

Funkt. nr.	Funkt. tekst	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
		898	557
5.38.39	Støtte	1.363	1.706
5.38.40	Rådgivning	199	150
<i>Tilhører Sundhed & Omsorg</i>			
		156	579
5.38.42	Krise, herberg og housing first	822	474
5.38.44	Alkohol	47	97
5.38.45	Stofmisbrug	377	227
5.38.50	Længerevarende botilbud	2.559	1.903
5.38.51	Botilbudslignende botilbud	2.664	2.981
5.38.52	Midlertidige botilbud	2.082	1.448
5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger	145	130
5.38.54	Særlige pladser i psyk	97	38
5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	268	240
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	660	954
Total		12.338	11.485

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark

2023

Denne del af analysen skal bidrage med viden om hvordan merudgifterne fordeler sig på paragraffer

Udgifterne til indsatser ift. personer med særlige sociale problemer (krisecentre, herberg og housing first), personer med stofmisbrug samt botilbud (længerevarende og midlertidige) ligger væsentlig højere end regionsgennemsnittet, svarende til over **126 mio. kr.**

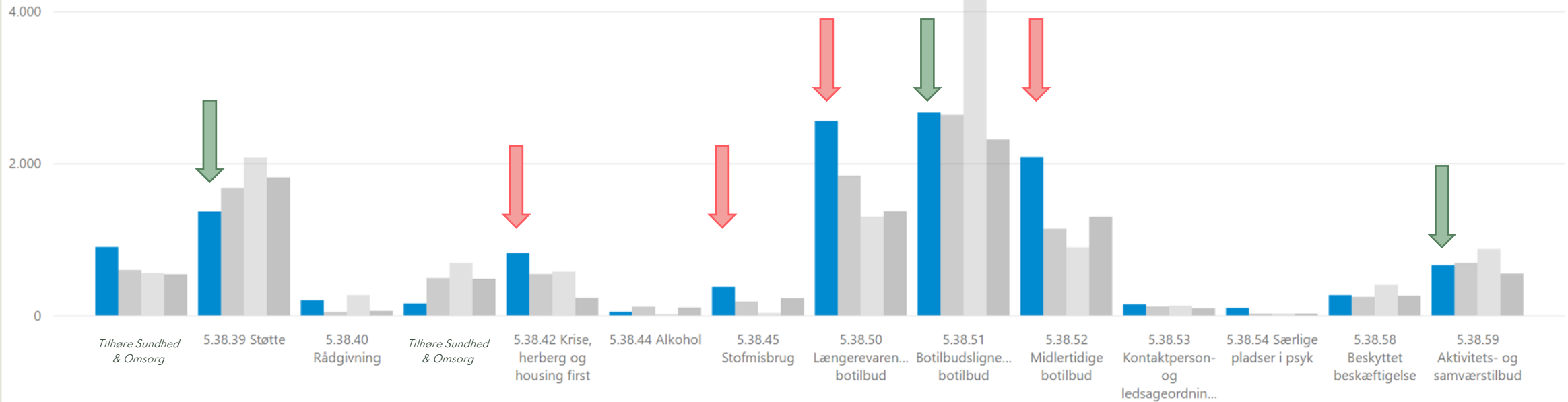
Udgifterne til indsatser ift. personlig støtte og pasning, botilbudslignende botilbud og aktivitets- og samværstilbud ligger væsentlig lavere end regionsgennemsnittet svarende til over **67 mio. kr.**

Sammenligning af udgifter pr. 18-66 årige mellem Esbjerg, Kolding, Sønderborg og Vejle

Udgift pr. 18-66 årig

Kommuner ● Esbjerg ● Kolding ● Sønderborg ● Vejle

Funktion_nr	Tilhører Sundhed & Omsorg	5.38.39 Støtte	5.38.40 Rådgivning	Tilhører Sundhed & Omsorg	5.38.42 Krise, herberg og housing first	5.38.44 Alkohol	5.38.45 Stofmisbrug	5.38.50 Længerevarende botilbud	5.38.51 Botilbudslignende botilbud	5.38.52 Midlertidige botilbud	5.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger	5.38.54 Særlige pladser i psyk	5.38.58 Beskyttet beskæftigelse	5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud
Esbjerg	898	1.363	199	156	822	47	377	2.559	2.664	2.082	145	97	268	660
Kolding	597	1.677	46	490	543	115	183	1.836	2.634	1.140	118	23	244	693
Sønderborg	557	2.079	268	693	575	12	31	1.297	4.277	893	128	24	404	872
Vejle	540	1.813	59	479	232	103	227	1.367	2.311	1.296	92	23	258	550

Voksenområdet - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

12.338

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

871,5mio.

Samlede udgifter

11.485

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

811,2mio.

Udgift ved region genm.

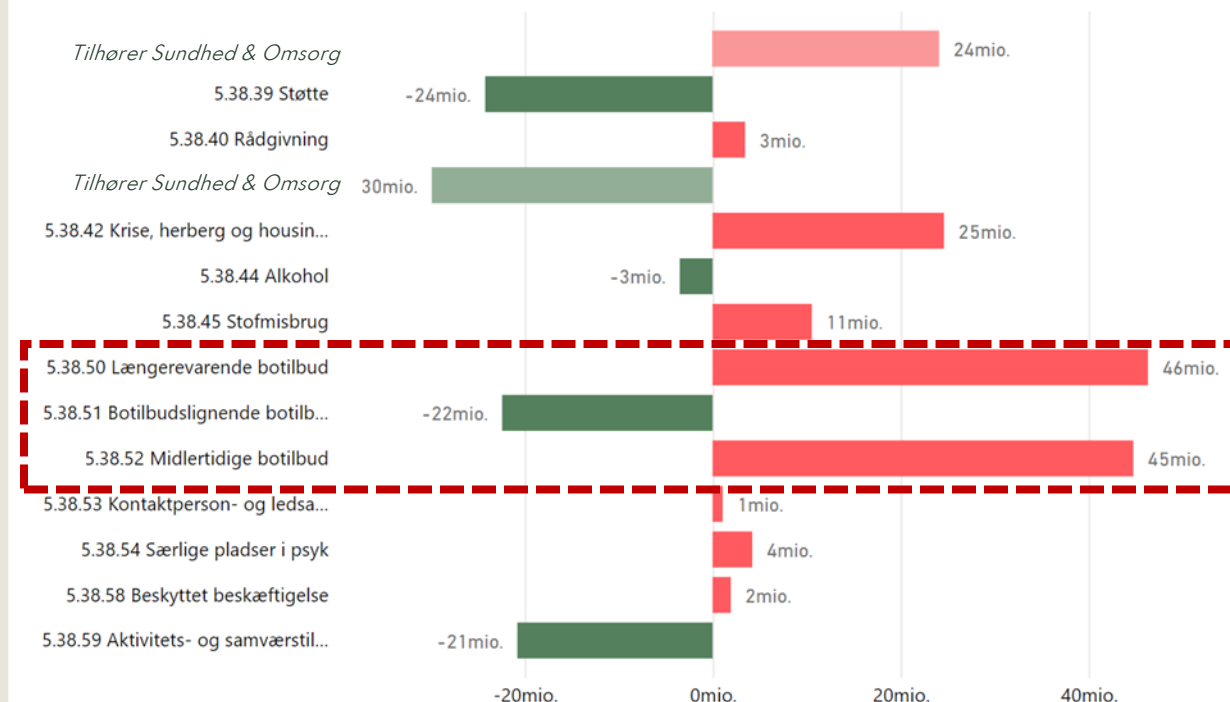
60,3mio.

Netto forskel ift. Region

Funkt. nr.	Funkt. tekst	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
<i>Tilhører Sundhed & Omsorg</i>			
		898	557
5.38.39	Støtte	1.363	1.706
5.38.40	Rådgivning	199	150
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
		156	579
5.38.42	Krise, herberg og housing first	822	474
5.38.44	Alkohol	47	97
5.38.45	Stofmisbrug	377	227
5.38.50	Længerevarende botilbud	2.559	1.903
5.38.51	Botilbudslignende botilbud	2.664	2.981
5.38.52	Midlertidige botilbud	2.082	1.448
5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger	145	130
5.38.54	Særlige pladser i psyk	97	38
5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	268	240
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	660	954
Total		12.338	11.485

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark

2023

Dette udsnit fokuserer på udgifterne til botilbud.

Udgifter til midlertidige botilbud efter **§107** er 45 mio. kr. højere end regionsgennemsnittet

Udgifter til botilbud efter **§105/85** er 22 mio. kr. lavere end regionsgennemsnittet

Udgifter til botilbud efter **§108** er 46 mio. kr. højere end regionsgennemsnittet.

Overhead, fælles administrative udgifter mm. for alle paragraffer er placeret på §108. Se mere på side 46.

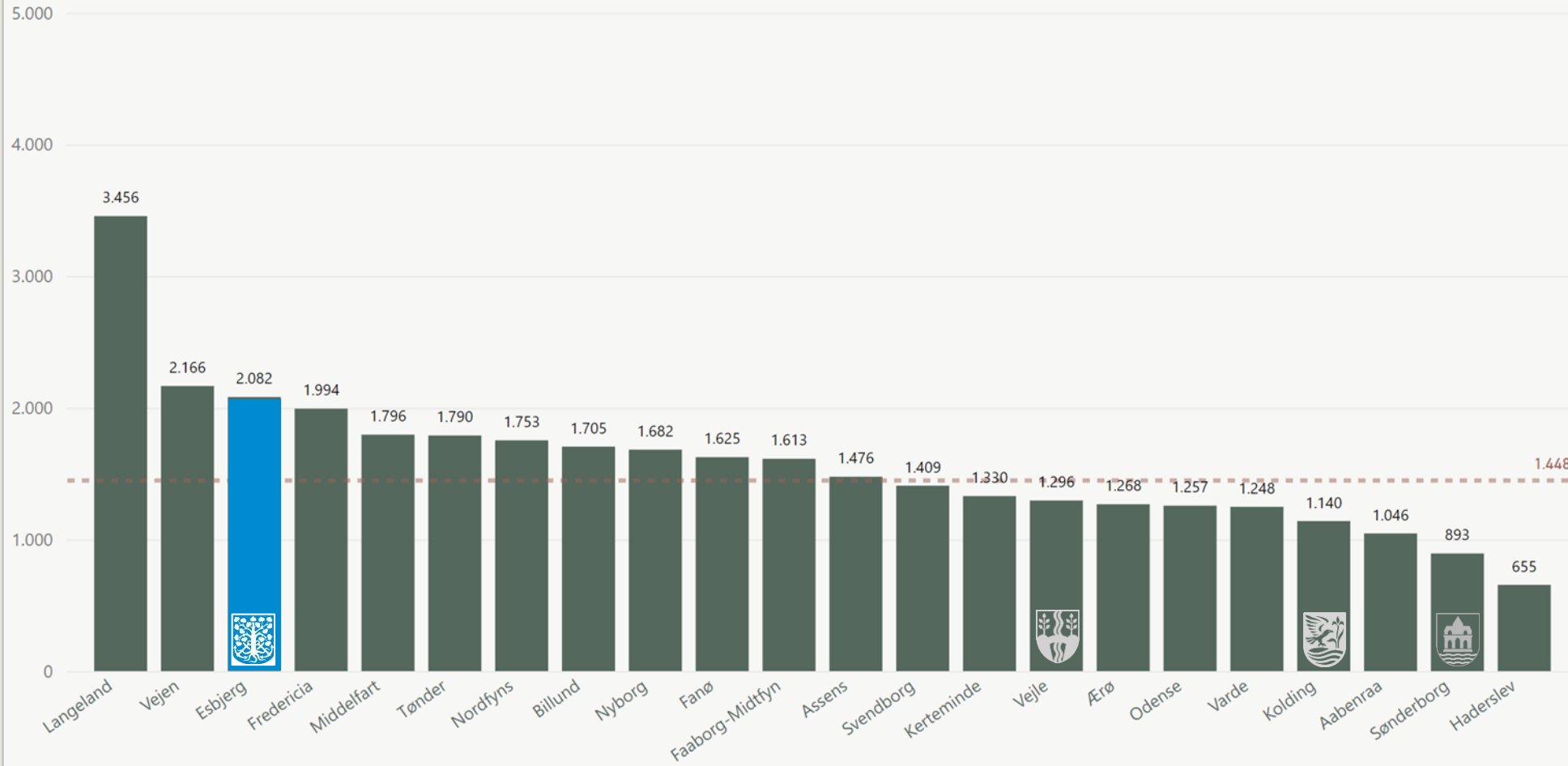
Korrigeret for dette, vurderes Esbjerg Kommune at have samme udgiftsniveau som gennemsnittet på længerevarende botilbud.

Udgifter til midlertidige botilbud (§107) pr. 18-66 årig (funktion 5.38.52)

Udgifter pr. 18-66 årige i Region Syddanmark i 2023 (p/l-24)

5.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold

Særligt midlertidige botilbud (§107) er interessant at kigge på, da det er en af de indsatser der er mulighed for at arbejde udgiftsreducerende med.

Afstand til regionsniveau:
634 kr. pr. 18-66 årig

Svarende til **45 mio. kr.** højere udgifter end regionsgennemsnittet.

Gennemsnitsudgiften for Kolding, Sønderborg og Vejle er 1.110 kr. pr. 18-66 årig

Dette svarer til at Esbjerg Kommunes udgifter er **69 mio. kr.** højere end gennemsnitsudgiften for de tre sammenligningskommuner

Voksenområdet - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

12.338

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

871,5mio.

Samlede udgifter

11.485

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

811,2mio.

Udgift ved region genm.

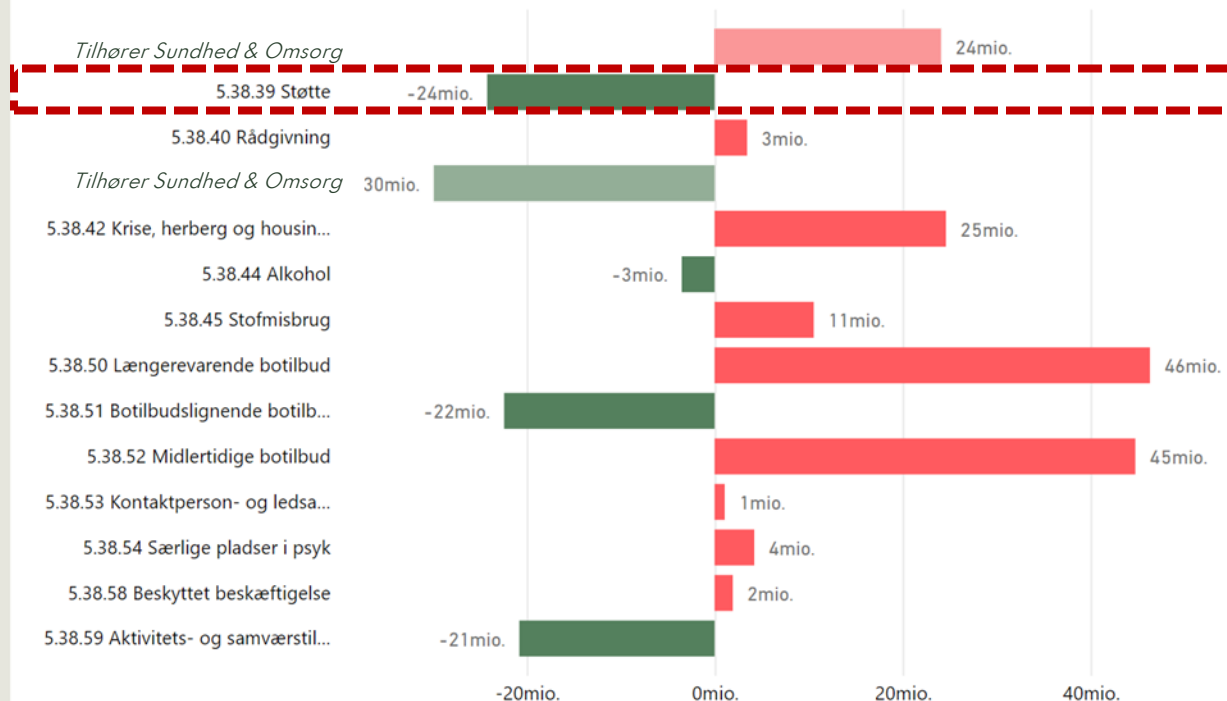
60,3mio.

Netto forskel ift. Region

Funkt. nr.	Funkt. tekst	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
<i>Tilhører Sundhed & Omsorg</i>			
5.38.39	Støtte	1.363	1.706
5.38.40	Rådgivning	199	150
<i>Tilhører Sundhed & Omsorg</i>			
5.38.42	Krise, herberg og housing first	822	474
5.38.44	Alkohol	47	97
5.38.45	Stofmisbrug	377	227
5.38.50	Længerevarende botilbud	2.559	1.903
5.38.51	Botilbudslignende botilbud	2.664	2.981
5.38.52	Midlertidige botilbud	2.082	1.448
5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger	145	130
5.38.54	Særlige pladser i psyk	97	38
5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	268	240
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	660	954
Total		12.338	11.485

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark

2023

Umiddelbart viser analysen, at indsatser ift. personlig støtte (teknisk benævnt funktion 5.38.39) i Esbjerg Kommune, er forbundet med væsentlig lavere udgifter end regionsgennemsnittet

Dette område i kontoplanen indeholder mange forskellige indsatser. Og det kan derfor være svært at udlede en konklusion af data på dette niveau. Det kræver derfor at data analyseres på det som kaldes grupperingsniveau.

Funktion 5.38.39 - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

1.363

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

96,3mio.

Samlede udgifter

1.706

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

120,5mio.

Udgift ved region genm.

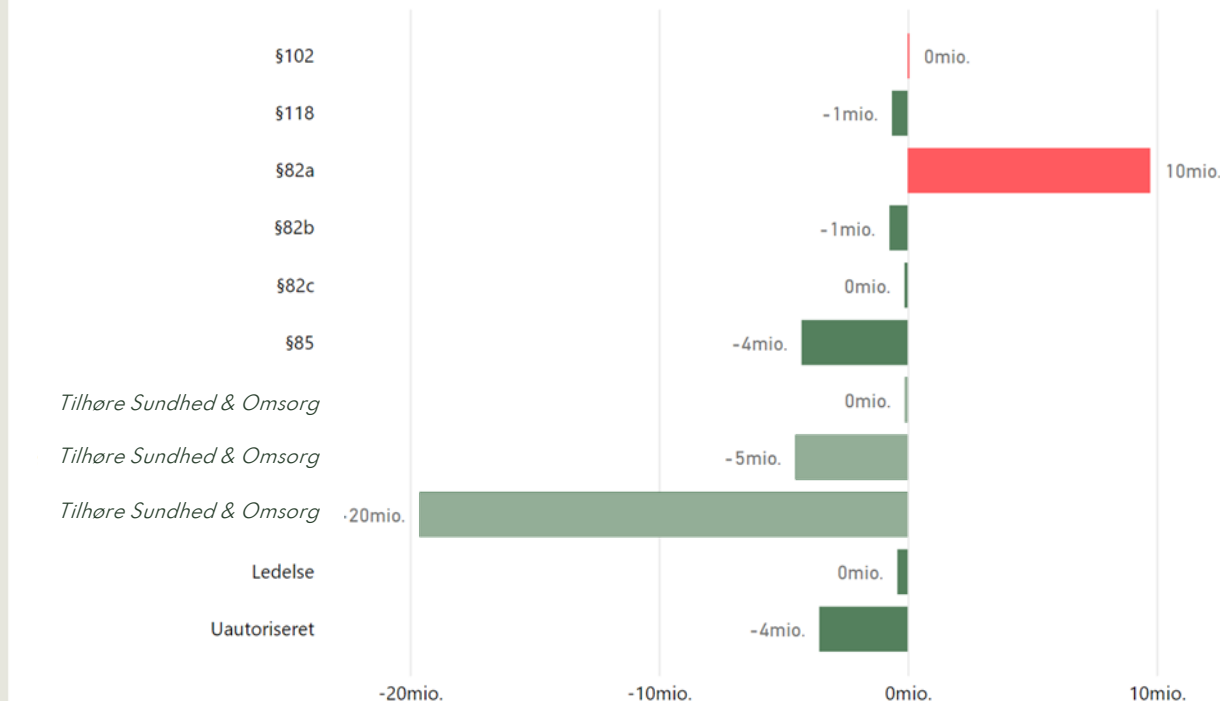
-24,2mio.

Netto forskel ift. Region

5.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap m.v.

Indsats	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
§102	12	12
§118	0	9
§82a	174	36
§82b	0	10
§82c	0	2
§85	792	853
Tilhøre Sundhed & Omsorg	0	2
Tilhøre Sundhed & Omsorg	37	101
Tilhøre Sundhed & Omsorg	299	576
Ledelse	49	55
Uautoriseret	0	51
Total	1.363	1.706

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark 2023

En yderligere analyse af funktion 5.38.39 på grupperingsniveau viser, at indsatser ift. §85 i Esbjerg Kommune er forbundet med lavere udgifter end regionsgennemsnittet svarende til **4 mio. kr.**

Indsatser ift. gruppebaseret hjælp og støtte efter §82a er væsentlig højere end regionsgennemsnittet svarende til over **10 mio. kr.**

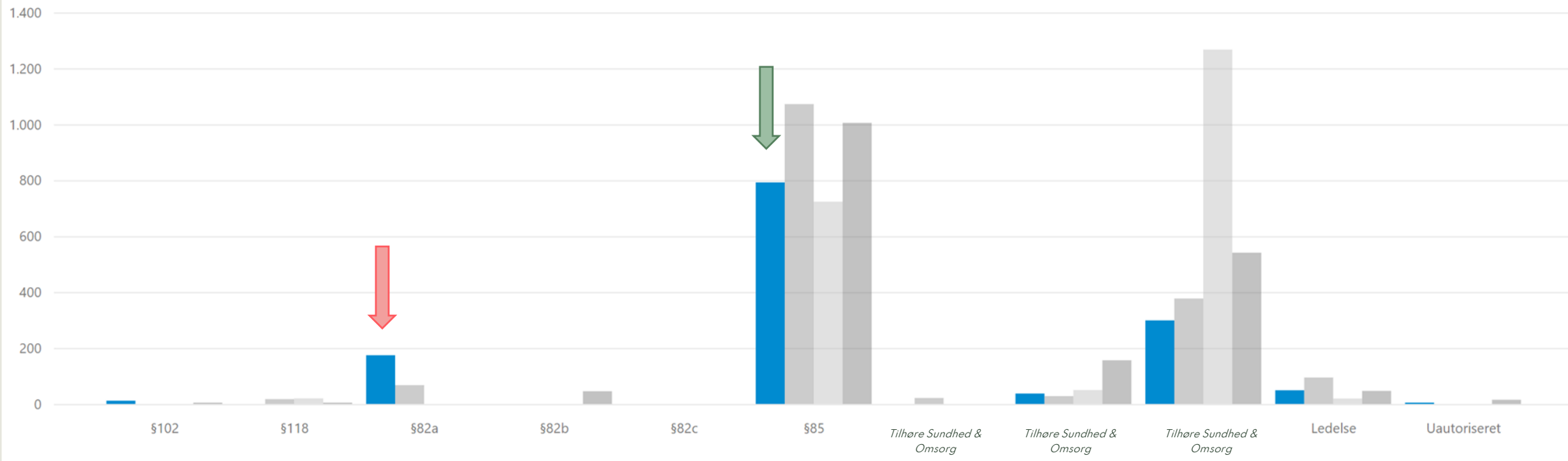
Da der er konteringsfejl, skal §82a og §82b lægges sammen.
Dvs. at det er 9 mio. kr. højere end regionsgennemsnittet,

Sammenligning af udgifter pr. 18-66 årige mellem Esbjerg, Kolding, Sønderborg og Vejle

Udgift pr. 18-66 årig

5.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap m.v.

Kommuner ● Esbjerg ● Kolding ● Sønderborg ● Vejle

Kommuner	\$102	\$118	\$82a	\$82b	\$82c	\$85	Tilhøre Sundhed & Omsorg			Ledelse	Uautoriseret
Esbjerg	12	0	174	0	0	792	0	37	299	49	0
Kolding	0	17	67	0	0	1.072	21	28	377	94	0
Sønderborg	0	20	0	0	0	723	0	50	1.267	19	0
Vejle	0	4	0	45	0	1.005	0	156	541	47	15

Voksenområdet - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

12.338

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

871,5mio.

Samlede udgifter

11.485

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

811,2mio.

Udgift ved region genm.

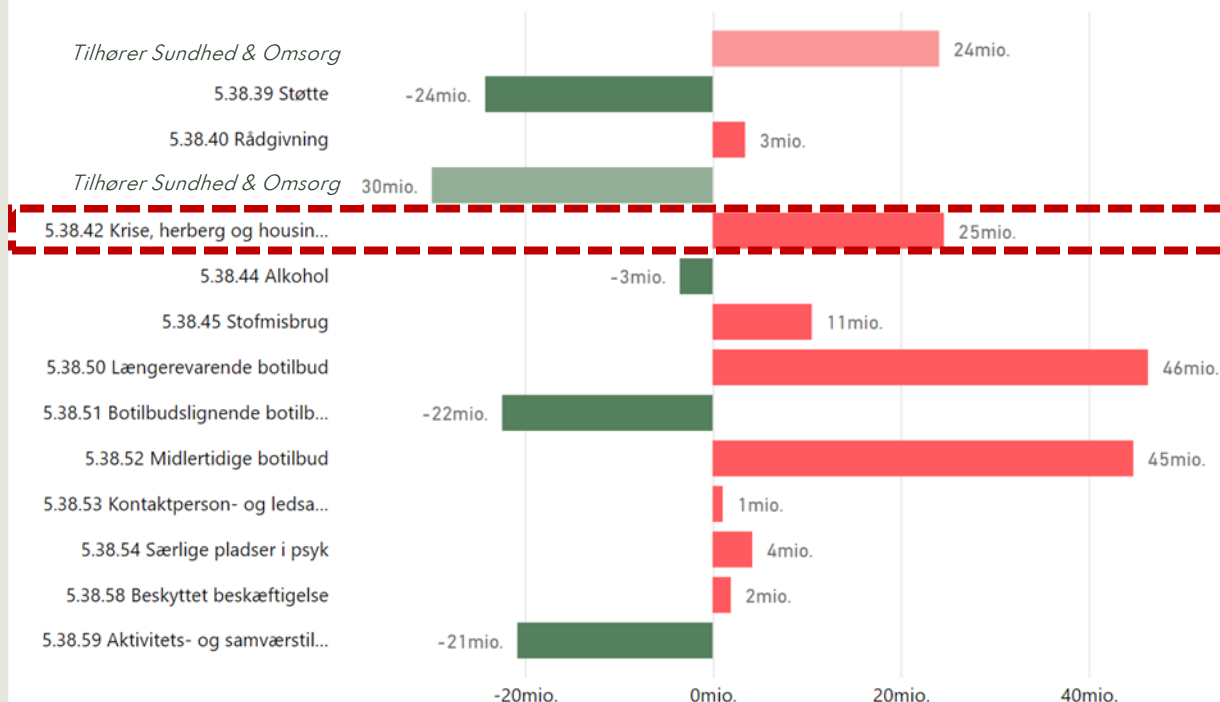
60,3mio.

Netto forskel ift. Region

Funkt. nr.	Funkt. tekst	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
		898	557
5.38.39	Støtte	1.363	1.706
5.38.40	Rådgivning	199	150
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
		156	579
5.38.42	Krise, herberg og housing first	822	474
5.38.44	Alkohol	47	97
5.38.45	Stofmisbrug	377	227
5.38.50	Længerevarende botilbud	2.559	1.903
5.38.51	Botilbudslignende botilbud	2.664	2.981
5.38.52	Midlertidige botilbud	2.082	1.448
5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger	145	130
5.38.54	Særlige pladser i psyk	97	38
5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	268	240
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	660	954
Total		12.338	11.485

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark

2023

Analysen viser, at indsatser ift. personer med særlige sociale problemer i Esbjerg Kommune er forbundet med væsentlig højere udgifter end regionsgennemsnittet

Udgifter til disse indsatser er 25 mio. kr. højere end regionsgennemsnittet

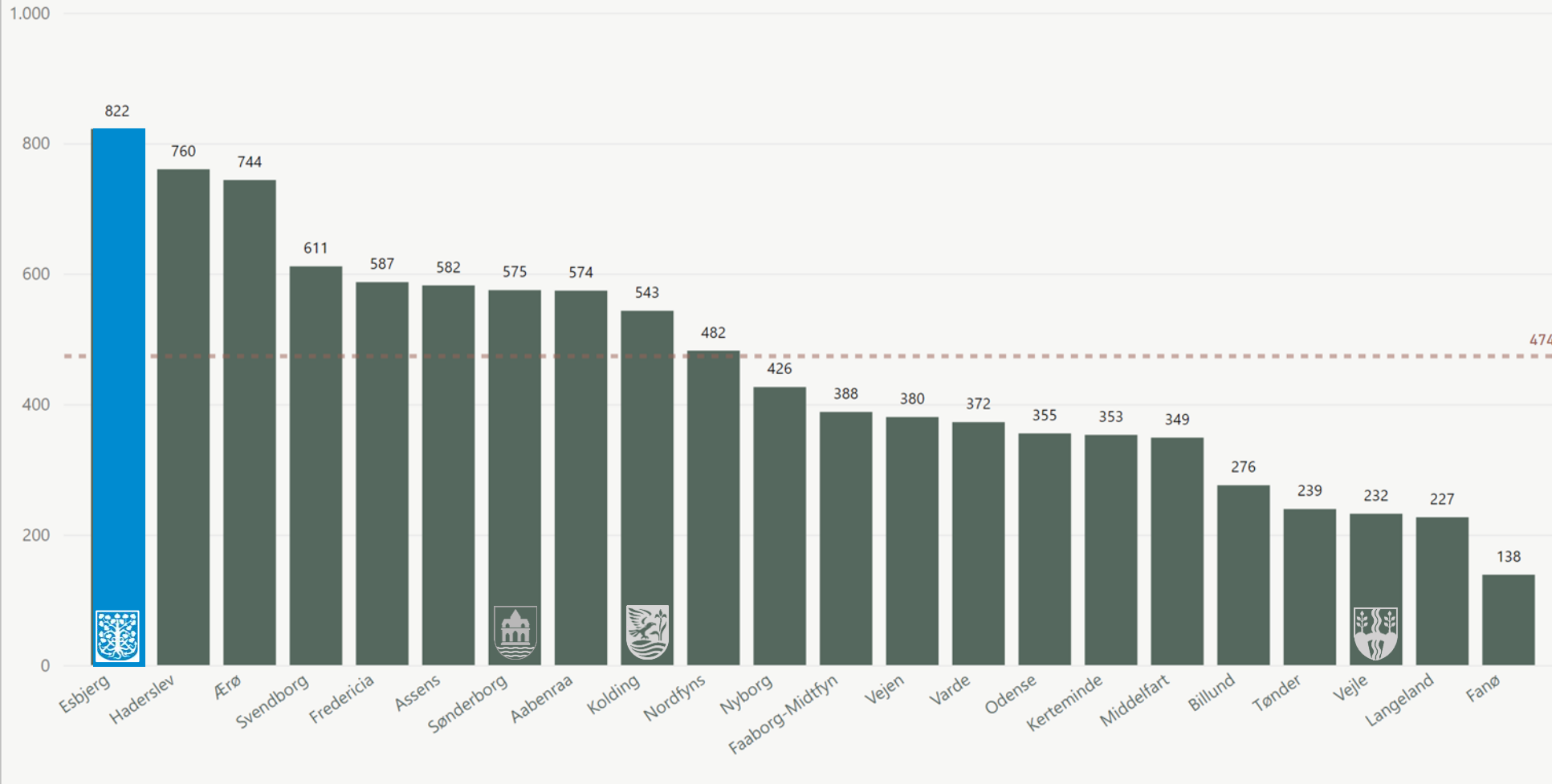
Funktion 5.38.42 i den autoriserede kontoplan indeholder også flere forskellige indsatser, og det kan derfor være svært at udlede en konklusion af data på dette niveau.

Det kræver derfor at også disse data analyseres på grupperingsniveau.

Udgifter til §§109/110 pr. 18-66 årig (funktion 5.38.42)

Udgifter pr. 18-66 årige i Region Syddanmark i 2023 (p/l-24)

5.38.42 Boformer for personer med særlige sociale problemer (servicelovens §§ 109 og 110)

Afstand til regionsniveau:
348 kr. pr. 18-66 årig

Svarende til **25 mio. kr.**
højere udgifter end
regionsgennemsnittet.

Gennemsnitsudgiften for
Kolding, Sønderborg og Vejle
er 450 kr. pr. 18-66 årig

Dette svarer til at Esbjerg
Kommunes udgifter er
26 mio. kr. højere end
gennemsnitsudgiften for de tre
sammenligningskommuner

Det skal gøres opmærksom
på, at der er tale om brutto-
tal. Dvs. udgifterne er ikke
fratrasket statsrefusion.

Funktion 5.38.42 - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

822

Udgift pr. 18-66 årig

70.629

Befolkning - 18-66 år

58,1mio.

Samlede udgifter

474

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

33,4mio.

Udgift ved region genm.

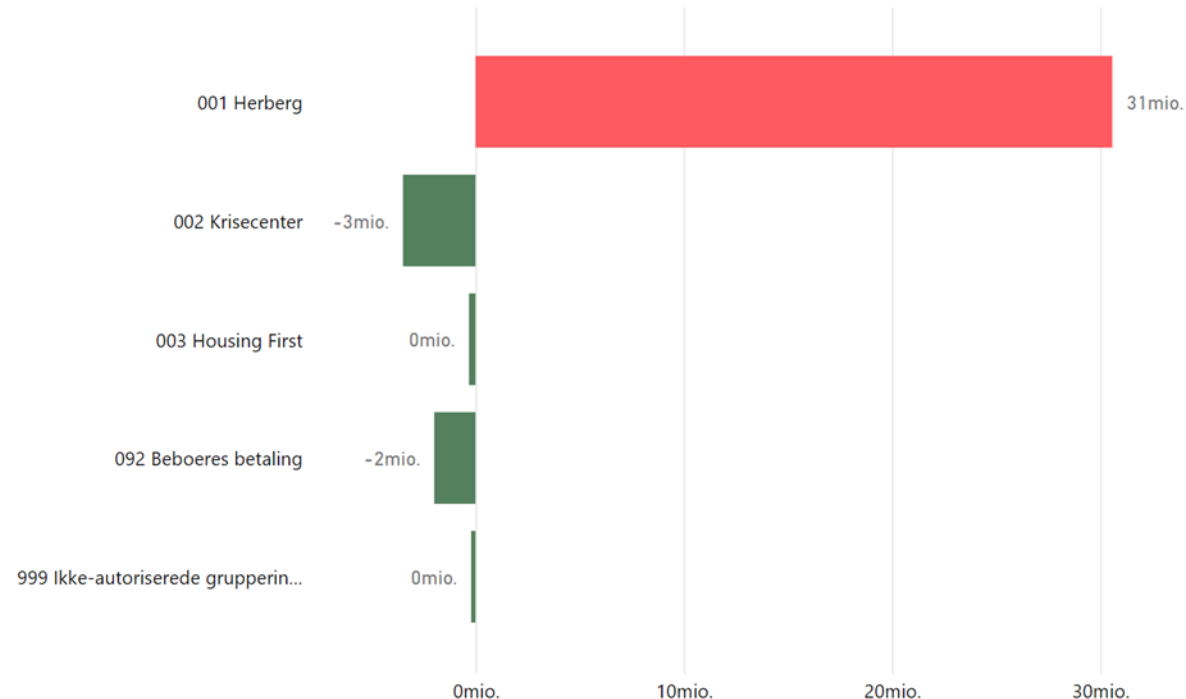
24,6mio.

Netto forskel ift. Region

5.38.42 Indsatser for personer med særlige sociale problemer

Grp.	Indsats	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
001	Herberg	772	339
002	Krisecenter	94	144
003	Housing First	0	4
092	Beboeres betaling	-46	-18
999	Ikke-autoriserede grupperinger	1	4
Total		822	474

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark 2023

En uddybende analyse af funktion 5.38.42 på grupperingsniveau viser, at det primært er indsatser ift. herberg og forsorghjem der er forbundet med væsentlig højere udgifter end regionsgennemsnittet

Udgifter til **Herberg og forsorghjem** er 31 mio. kr. højere end regionsgennemsnittet

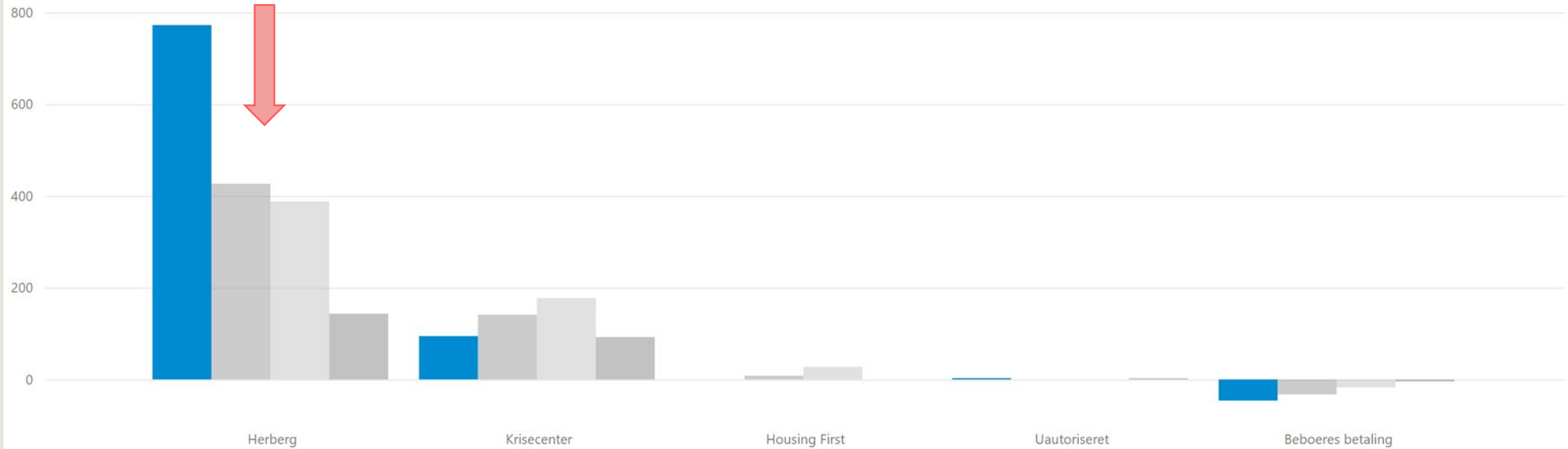
Udgifter til **Kvindekrisecentre og Housing first** er lavere end regionsgennemsnittet

Sammenligning af udgifter pr. 18-66 årige mellem Esbjerg, Kolding, Sønderborg og Vejle

Udgift pr. 18-66 årig

5.38.42 Indsatser for personer med særlige sociale problemer

Kommuner ● Esbjerg ● Kolding ● Sønderborg ● Vejle

GRUPPERING	001	002	003	092	999 Ikke-autoriserede grupperinger	
Kommuner	Herberg	Krisecenter	Housing First	Beboeres betaling	Uautoriseret	
Esbjerg		772	94	0	-46	1
Kolding		426	141	8	-32	0
Sønderborg		388	177	27	-17	0
Vejle		143	92	0	-4	1

Voksenområdet - mer/ mindre udgift pr. funktion ift. Region Syddanmark

12.338

Udgift pr. 18-66 år

70.629

Befolkning - 18-66 år

871,5mio.

Samlede udgifter

11.485

Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD

811,2mio.

Udgift ved region genm.

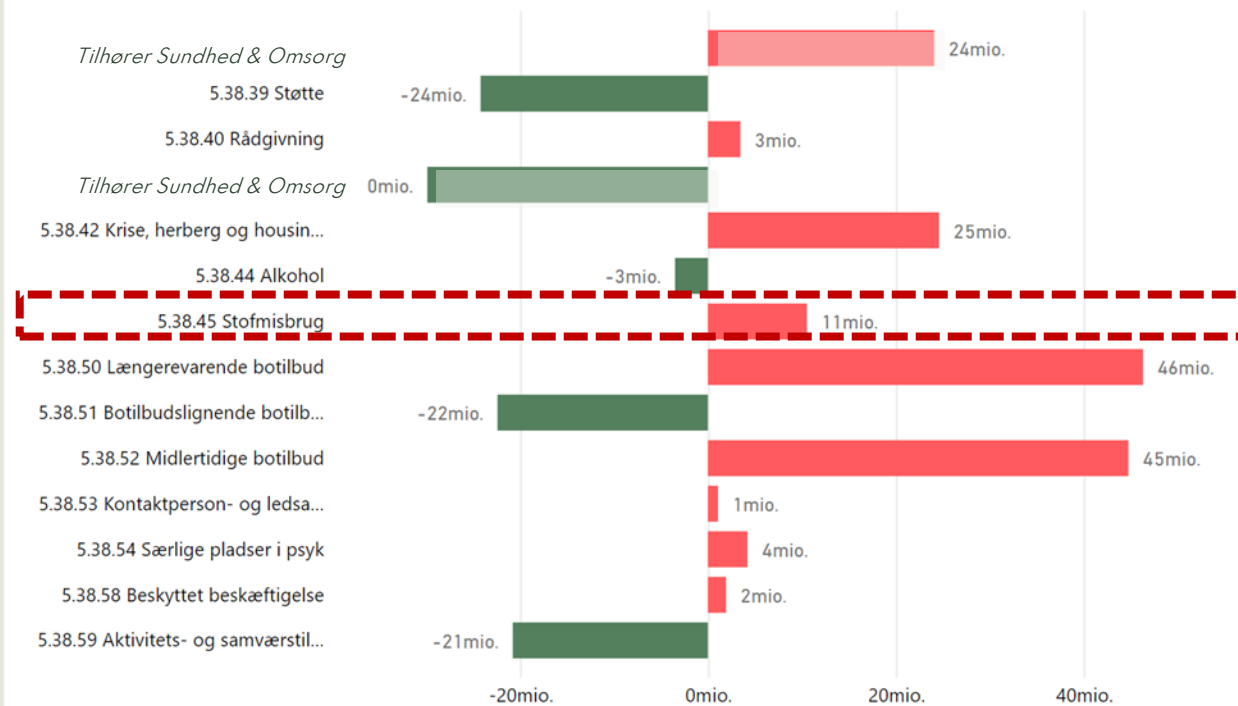
60,3mio.

Netto forskel ift. Region

Funkt. nr.	Funkt. tekst	Udgift pr. 18-66 årig	Udgift pr. 18-66 årig REGION SYD
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
5.38.39	Støtte	1.363	1.706
5.38.40	Rådgivning	199	150
<i>Tilhøre Sundhed & Omsorg</i>			
5.38.42	Krise, herberg og housing first	822	474
5.38.44	Alkohol	47	97
5.38.45	Stofmisbrug	377	227
5.38.50	Længerevarende botilbud	2.559	1.903
5.38.51	Botilbudslignende botilbud	2.664	2.981
5.38.52	Midlertidige botilbud	2.082	1.448
5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger	145	130
5.38.54	Særlige pladser i psyk	97	38
5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	268	240
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	660	954
Total		12.338	11.485

Mer/ mindre udgift pr. funktion ift. gennemsnitsudgift for Region Syddanmark

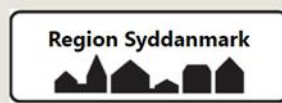
2023

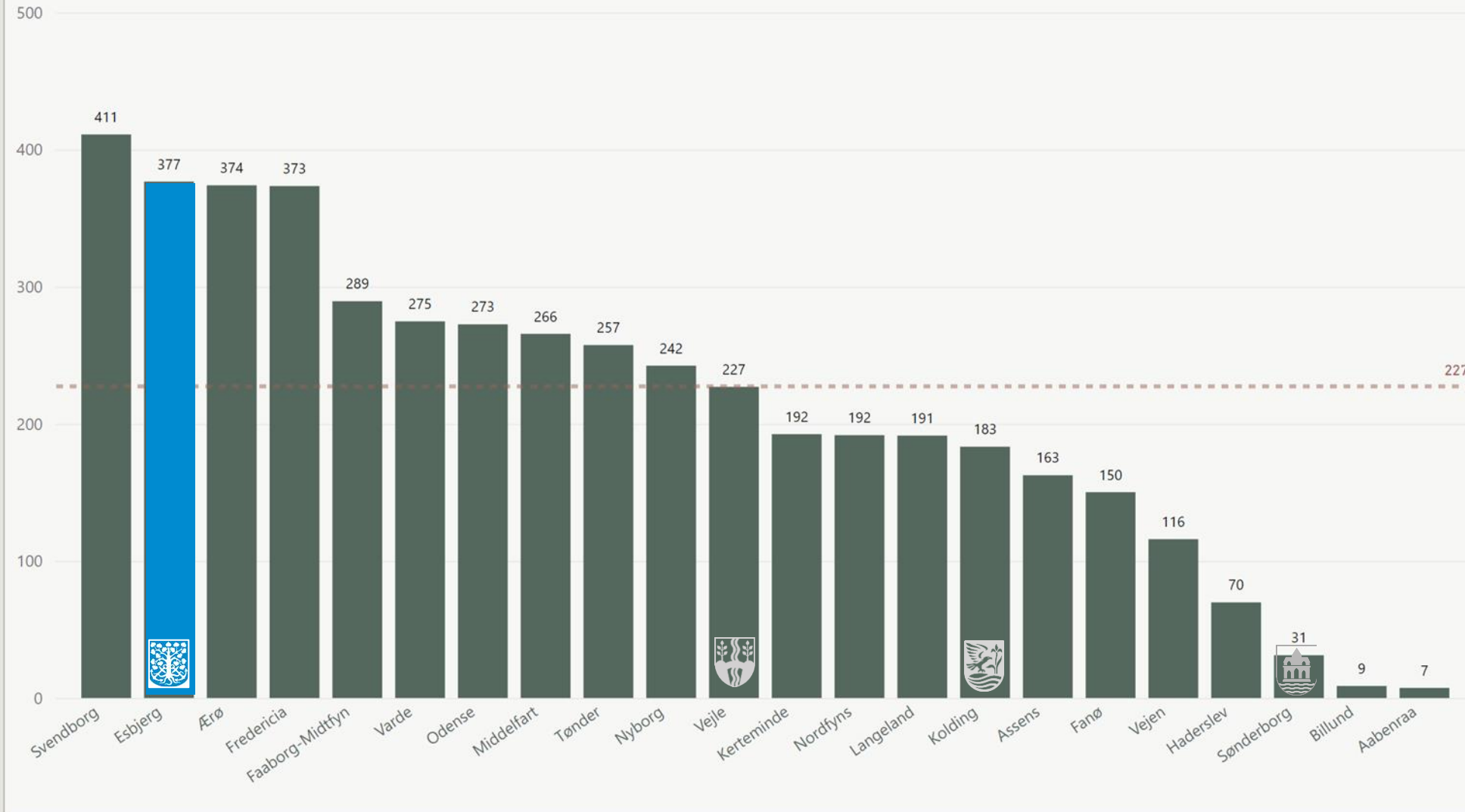
Analysen viser også, at der på stofmisbrugsområdet bruges 11 mio. kr. mere gennemsnittet for Syddanmark.

Udgifter til Stofmisbrug pr. 18-66 årig (funktion 5.38.45)

Udgifter pr. 18-66 årige i Region Syddanmark i 2023 (p/l-24)

Afstand til regionsniveau:
150 kr. pr. 18-66 årig

Svarende til **11 mio. kr.**
højere udgifter end
regionsgennemsnittet.

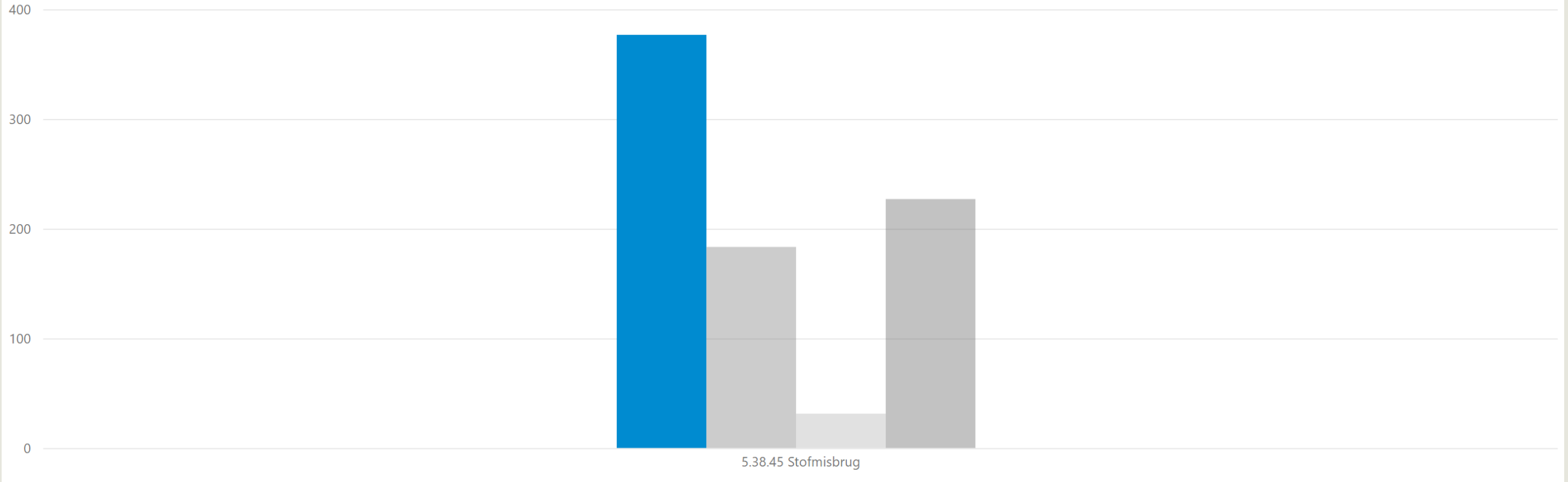
Gennemsnitsudgiften for
Kolding, Sønderborg og Vejle
er 147 kr. pr. 18-66 årig

Dette svarer til at Esbjerg
Kommunes udgifter er
16 mio. kr. højere end
gennemsnitsudgiften for de tre
sammenligningskommuner

Sammenligning af udgifter pr. 18-66 årige mellem Esbjerg, Kolding, Sønderborg og Vejle

Udgift pr. 18-66 årig

Kommuner ● Esbjerg ● Kolding ● Sønderborg ● Vejle

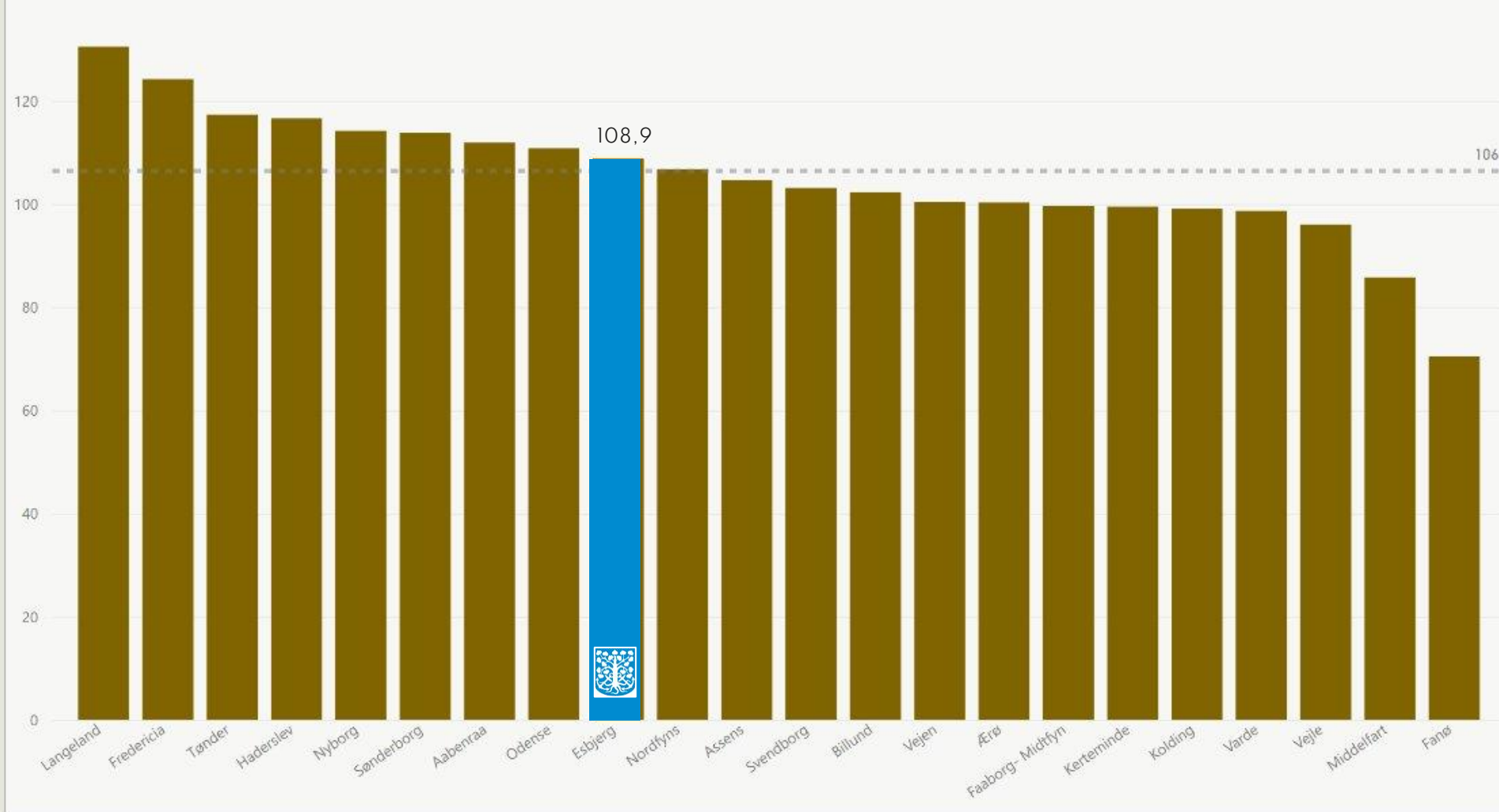
Funktion_nr	5.38.45
Kommuner	Stofmisbrug
▲	
Esbjerg	377
Kolding	183
Sønderborg	31
Vejle	227

Overblik over socioøkonomisk indeks (2025)

Region Syddanmark

Samlet socioøkonomisk indeks (udligningen 2025)

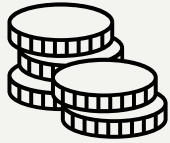

Det samlede socialøkonomiske indeks for kommunerne i Syddanmark er 106. Det socialøkonomiske indeks for Esbjerg Kommune er 108,9.

Komponent vurdere ikke, at det lidt højere socialøkonomiske indeks er forklaring på merudgifterne de 4 område analysen identificere.

De 15 aanbevelingen

15 anbefalinger fordelt på 5 temaer til at nedbringe udgifterne

Udgiftsanalysens fire tydelige fund blev suppleret med screeninger af 20 sager, hvor den faktiske faglige praksis i myndighedsarbejdet blev tydelig. Yderligere blev der foretaget to interviews af ledelsen af myndigheden, et interview med relevante økonomi- og forhandlingsmedarbejdere samt to workshops med alle myndighedssagsbehandlerne.

På sidste workshop blev Komponentens fund i sagsscreeningerne forelagt til validering og kvalitetssikring hos myndighedsmedarbejderne fordi, Komponent godt ved, at det ikke er alt man kan skrive og læse sig til.

De gennemførte interviews og workshop havde også til formål at sikre involvering, således at forslag til tilpasning og forandring er varslet. Og så er det Komponent erfaring, at involvering og mulighed for drøftelser og refleksion giver mikro-forandringer i praksis allerede undervejs i forløbet.

På baggrund af denne triangulering af viden – data, sagsscreeninger samt interviews og workshops vurderer og anbefaler Komponent, at Esbjerg Kommune skal arbejde videre med 15 konkrete anbefalinger indenfor temaerne:

1. Systemhandlekraft
2. Myndighedssagsbehandlingen
3. Tilbud
4. Tværgående samarbejder
5. Styring

Komponent vurderer, at det er netop disse anbefalinger der samlet kan reducere udgiftsniveauet på de 4 specifikke paragraffer, samt at der på længere sigt er potentiale for yderligere udgiftsreducering på øvrige paragraffer på det specialiserede voksenområde.

Nogle af anbefalingerne vil være supplerende ift. hinanden. F.eks. vil den skærpede sagsbehandling have direkte påvirkning på varigheden af borgerne ophold på §107 midlertidige tilbud.

De 15 anbefalinger - Komponent anbefaler:

A. System-handlekraft

1. At organisationens systemhandlekraft styrkes både internt i det specialiserede voksenområde og på tværs i organisationen

Øget implementerings- og ledeshandlekraft samt flere opfølgninger og evalueringer på beslutninger og tiltag.

B. Sagsbehandling

2. At sagsbehandlingen skærpes på udvalgte områder.

Øget udvikling hos borger gennem skærpelse af indsatsformål, indsatsmål, uhensigtsmæssig adfærd, primærudfordringer samt krav til og opfølgninger hos leverandører.

3. At sikre, at borgerne er lægeligt udredt og velbehandlet.

4. At (sam)arbejdet omkring udsatte borgers økonomiske belastning styres

C. Tilbud

5. At der arbejdes på at reducere brugen af forsorghjem og herberg.

6. At der igangsættes en analyse af §107.

7. At der igangsættes praksis- og tilbudsvurdering af stofmisbrugsbehandlingen.

8. At der igangsættes en evaluering af §82.

9. At der gennemføres en organisation-, kultur, og - kvalitetsvurdering af Esbjerg Kommunes tilbudsvifte.

D. Tværgående samarbejder

10. At samarbejde, koordinering og opgavedeling med Jobcenteret præciseres og skærpes.

11. At samarbejde, koordinering og opgavedeling med Sundhed og Omsorg præciseres og skærpes.

12. At arbejdet med overgange fra barn til voksen revitaliseres og tilpasses med fokus på det lange lys i de unges liv.

E. Styring

13. At der sikres retvisende budgetter, korrekt kontering og arbejdet med retvisende data fortsætter

14. At der arbejdes strategisk med ledelsesinformation

15. At der igangsættes en evaluering af ressource-tildelingsmodellen

Et socialfagligt meget godt og solidt fundament i myndighed

Det skal indledningsvis nævnes, at Komponent vurderer, at Esbjerg Kommunes voksenspecialiserede område generelt har en god og grundig sagsbehandling. Komponent har fundet:

- ✓ Godt sammenfald mellem aftalt og faktisk praksis – der gøres hvad der aftales
- ✓ Sagsbehandlerne kommer godt omkring i VUM-beskrivelser
- ✓ Har opfølgning som vejledninger, samarbejdsaftale mm. foreskriver
- ✓ Eksempler på god struktur og systematik ift. arbejdet i egen afdeling
- ✓ Har borgeren i fokus og indsatsmål bærer præg af at være borgernes ønsker og stemme
- ✓ Veluddannet personale
- ✓ Tilstedeværende og retningsættende ledelse

Fokus på overholdelse af lovgivning og aftalte tidsfrister lå også myndighedssagsbehandlerne på side.

Komponent fandt både nysgerrighed og engagement samt nuanceret reflektionsniveau ved møde med medarbejdere og myndighedsledelsen og i deres fortællinger om egen praksis.

Sammenfattende et socialfagligt meget godt og solidt fundament. Komponent vurderer ikke, at afdelingen internt vil være udfordret på supplerings af praksis med Komponentens anbefalinger.

1. At organisationens systemhandlekraft styrkes både internt i det specialiserede voksenområde og på tværs i organisationen - 1

Komponent har **fundet** eksempler på, at aftalte beslutninger og tiltag har været udfordrende at implementere. Og at andre relevante forslag og initiativer, der både kan forebygge og forbedre borgerforløb samt reducere varighed og dermed påvirke udgiftsudviklingen, er vanskelige at gennemføre. Der er ift. sidstnævnte afdækket konkrete eksempler på:

- a) Behov for tilpasning af tilbud – åben rådgivning med deltagelse af både udfører og myndighed, afgræsning af forløb i egne forsorghjem.
- b) Forbehold fra ældreområdet ift. at igangsætte strategisk udviklingsarbejde.
- c) Forbehold vedrørende udvikling af overgang fra barn til voksen – en endnu bedre forberedelse af de unge og pårørende / en endnu bedre rød tråd samt tydelighed i brugen af ungestøtte (tidligere efterværn) versus specialiserede voksentilbud.
- d) Behov for udvikling af tilbud – korte udredningsforløb for endelige vurdering af borgerne ift. konkret tilbud samt flere særligt tilrettelagte forløb for borgere med uhensigtsmæssig adfærd.
- e) Behov for tilpasning af ressourcetildelingsmodel – minimumstildeling er flere timer over borgerbehov / faktiske timer anvendt.
- f) Øget opfølgingsfrekvens ift. de personrettede tilsyn i egne midlertidig tilbud og mere uddybende faglige beskrivelser af borgernes udvikling – det er f.eks. kun én årlig opfølgning på midlertidige botilbud i egen kommune og aftale om maksimalt ½ sides statusbeskrivelse.
- g) Uklar rolle, ansvar og opgavefordeling mellem udfører og myndighed ift. krav og tilgang i de personrettede tilsyn - samarbejdsmodellen Treklang (borger, udfører og myndighed) beskriver nemlig, at samarbejder skal være dialogbaseret og om ligestilling.

1. At organisationens systemhandlekraft styrkes både internt i det specialiserede voksenområde og på tværs i organisationen - 2

14-01-2025

Komponent **vurderer**, at disse fund blandt andet kan skyldes:

En ligestillet udførerchef og myndighedschef gennem flere år der forventes at afstemme og udvikle området sammen. Komponent vurderer, at udfører og myndighed er meget forskellige i drift og ansvarsområder, at de derfor har forskellige interesser / hensyn at tage og at dette også afspejler sig i Komponentets fund.

En uklar ansvar og styringsmodel – "vi har ikke BUM". Samarbejdsmodellen treklang (borger, udfører og myndighed) er en beskrivelse af en dialogbaseret og om ligestilling i samarbejdet der også understøtter udfører ift. dette. Komponent vurderer, at der på trods af myndighedens rolle om personrettet tilsyn jf. retssikkerhedsloven §16 og servicelovens §148 stk. 2., der også er beskrevet i samarbejdsmodellen, er sket en gradvis underkendelse / tilsidesættelse af dette ift. fokus på konsensus.

Komponent vurderer, at disse to forhold har udviklet en omfattende konsensuskultur, der kan give og i et vist omfang allerede har resulteret i:

KOMPONENT

- Langsomme beslutningsprocesser: At opnå konsensus kan være tidskrævende, især i komplekse situationer med mange aktører. Det kan forsinke beslutninger, som kræver hurtig handling.
- Udvanding af faglighed: Hvis konsensuskulturen favoriserer de mest populære løsninger frem for de fagligt mest forsvarlige, så kan det skade kvaliteten af det sociale arbejde.
- Risiko for middelmådighed; Et stærkt fokus på konsensus kan føre til kompromiser, hvor den bedste løsning ikke vælges, fordi der tages for meget hensyn til alle parter. Dette kan føre til middelmådige eller ineffektive løsninger.
- Undertrykkelse af kritik: En konsensuskultur kan afskrække medarbejdere fra at fremføre kritiske synspunkter eller innovative idéer, hvis disse er upopulære eller skaber uenighed. Det kan føre til en unuanceret gruppetænkning / "groupthink"-dynamik.
- Organisatorisk apati: En opgiveness og liden stå til, da ovenstående hæmmer motivation og drivkraft.

1. At organisationens systemhandlekraft styrkes både internt i det specialiserede voksenområde og på tværs i organisationen - 3

Komponent vurderer, at den reducerede systemhandlekraft på forskellig vis har haft indflydelse på faktorer, der leder frem til alle øvrige anbefalinger. Anbefalingen om øget systemhandlekraft er derfor også en grundlæggende forudsætning for at arbejde med og realisere de øvrige anbefalinger.

Komponent vurderer, at det er nødvendigt at styrke organisationens systemhandlekraft både internt i det specialiserede voksenområde såvel som på tværs i organisationen. Dette kan både forebygge og forbedre borgerforløb samt reducere varighed og dermed påvirke udgiftsudviklingen.

Komponent vurderer, som allerede nævnt, at en ligestillet udførerchef og myndighedschef uden overordnet chef samt en uklar ansvars- og styringsmodel er relevante elementer.

Herudover vurderer Komponent, at det er væsentligt, at der

arbejdes med at sikre mere virksomme implementeringer af tiltag og beslutninger. Der omtales flere forskellige gange i forløbet en "kommunikationsplan" som redskabet, når der tales om implementering. Komponent vurderer, at tæt opfølgning, øget ledelsesfokus og evalueringer ift. dette bør skærpes.

Et forhold der kan påvirke implementering er, at der er sat forholdsvis mange tiltag i gang på det specialiserede voksenområde. Det kan blive relevant at prioritere disse ift. denne rapport's anbefalinger, så der er en reel mulighed for realistisk at kunne implementere.

Komponent **anbefaler** derfor, at organisationens systemhandlekraft skal styrkes både internt i det specialiserede voksenområde og på tværs i organisationen.

2. At sagsbehandlingen skærpes på udvalgte områder - 1

Komponent har **fundet**:

- a) En grundig beskrivelse af borgerne efter den anvendte VoksenUdredningsMetode (VUM), men den er meget begrænset ift. analyser af borgernes primærudfordringer – dvs. en socialfaglig analyse af hvad primærudfordringer er f.eks. uhensigtsmæssig adfærd og udfordringer i de sociale relationer. Det er sandsynligvis medvirkende til, at indsatsformålene og indsatsmålene er meget rettet mod almindelige dagligdags aktiviteter (ADL) som mad, økonomi og oprydning, og ikke adfærd som oftest er begrundelse for f.eks. botilbud.
- b) At opfølgningerne hos leverandørerne i vid udstrækning omhandler de fastsatte ADL-mål, og at udførernes faglige observationer, viden og erfaringer med forskellig tilgange og metoder ikke ses videreformidlet tilstrækkeligt og systematisk, særligt ift.:
 - i. Primærudfordringer
 - ii. Ekstra afdækning af borgeren – hvad, hvornår og hvordan påvirkes borgernes trivsel og uhensigtsmæssige adfærd.
 - iii. Hvad der udvikler borgere mod afslutning af tilbud eller nedsættelse af timer.
- c) At opfølgingsintensiteten på borgere med udviklingspotentiale nogle steder er relativ lav ift. at fremme / stille krav til udfører mhp. udvikling af borgerne.

Jf. fund, så tilkendegav myndighedsmedarbejder og ledere allerede ved første møde, at der er potentialer i at forbedre indsatsformål og indsatsmål. De redegjorde også på efterfølgende møde for:

- At VUM ikke har særligt fokus på uhensigtsmæssig adfærd, hvorfor denne ikke træder tydelig frem
- At indsatsmålene jf. treklangs-samarbejdsmodellen og projekt Sammen om Borgeren, skal udarbejdes sammen med borger og medarbejder fra tilbuddet/tilbuddene. Det er sandsynligvis medvirkende til, at målene bliver mere rettet mod ADL fremfor mod uhensigtsmæssig adfærd.
- At det er aftalt at tilbagemeldingerne fra interne udførere max er ½ sides skriftlighed.
- At opfølgingskadancen på egne tilbud er fastlagt i Treklangsaftalen og at egne udførere ikke ressourcemæssigt oplever det muligt at øge opfølgingskadancen.

2. At sagsbehandlingen skærpes på udvalgte områder - 2

Det er Komponentens erfaring og **vurdering**, at upræcise mål giver uklarhed ift. fokus, forløb og forventningsafstemning med både borgere og pårørende. Derudover vil et markant skærpet fokus på udvikling gennem opmærksomhed på uhensigtsmæssig adfærd, primærudfordringer, indsatsformål, indsatsmål og større krav til tilbagemeldinger i opfølgningen, samt flere opfølgninger, forbedre indsatsen omkring borgeren. Komponent vurderer, at denne skærpelse vil fremme borgerens udvikling og trivsel mod mindre udgiftskrævende foranstaltninger.

Det er Komponentens vurdering, at både intern udfører og myndighed har handlet som beskrevet i Treklangs samarbejdsaftalen, men er kulturpåvirket af risici forbundet med konsensuskulturen, dvs; udvanding af faglighed, risiko for middelmådighed og undertrykkelse af kritik.

Det er derfor Komponentens vurdering, at en markant skærpelsen vil kræve en grundig, veltilrettelagt og vedvarende implementerings- og effektueringsproces med medarbejdere – både i myndighed

Skærpelser til sagsbehandlingen, der vil fremme borgernes udvikling og trivsel

Markant bedre indsatsmål, indsatsformål, fokus på primærudfordringer og uhensigtsmæssig adfærd

Større krav til tilbagemeldinger og i opfølgninger med tilbuddene

Flere opfølgninger hvor borgerne har udviklingspotentiale

men også hos egne udførere. Dette er for at sikre en grundlæggende forståelse hos både myndighed og udfører af, hvordan en ændring vil påvirke borgernes udvikling og udgiftsniveauet positivt på både kort, men særligt også lang sigt. Det er forudsætning for gennemførelsen at der er en forøgelse af systemhåndlekraften jf. anbefaling 1.

Komponent vurderer, at en sådan ændring kan påvirke varighed og omfang af støtte i §82 og §85 bostøtte, §101 stofmisbrugsbehandlingen, §107 midlertidige botilbud og de længerevarende botilbud §108 samt §105&§85 samt forsorgshjem og herberg §110.

Komponent **anbefaler** derfor, at der sættes markant mere fokus på udviklingen hos borgerne gennem indsatsformål, indsatsmål, primærproblemer, problemadfærd og opfølgninger.

3. At sikre, at borgerne er ordentlig lægeligt udredt og velbehandlet

Komponent har i en del af sagerne **fundet** indikationer på, at der er lægelige behandlingsmuligheder uden, at potentialer eller konsekvenser ift. dette er indarbejdet i sagsvurderingen. Altså fund der indikere, at det specialiserede voksenområde kompenserer borgerne for manglende lægelig behandling.

Fundene vedrører:

- Journalnotater om, at borgere eller tilbud selv vil søge læge ift. udredninger uden at der er opfølgning på dette inkl. medicinens påvirkning på funktionsniveau. Heraf to borgere i henholdsvis længerevarende og omfattende misbrugsbehandling.
- Beskrivelse af adfærdsændringer uden drøftelse / vurdering af, om at det kan være behandlingskrævende.
- En borger der ikke ønsker medicin, men hvor konsekvenser ved dette ikke er beskrevet

Ledere og sagsbehandlinger i myndighed bekræfter, at de oplever, at det specialiserede voksenområde kompenserer borgerne for manglende lægelig behandling og derfor har udgifter til støtte af noget, som kan behandles. Ledere og sagsbehandlere fortæller om misbrugende borgere der ikke kan blive udredt pga. deres misbrug og for andre borgeres vedkomne lange ventetider.

Det er Komponentets **vurdering**, at det både er udgiftsdrivende for kommunen og påvirker borgernes trivsel og udvikling negativt ikke at være ordentlig udredt og velbehandlet.

Både ledere, sagsbehandlere og Komponent er vidende og respekterer retten til selvbestemmelse ift. medicin! Anbefalingen anfægter ikke denne selvbestemmelse. Men såfremt en borger ikke ønsker behandling er en ordentlig lægelig udredning og sundhedsdokumentation fortsat et væsentligt udgangspunkt for vurdering af behov for støtte, metoder samt fastsættelse af realistiske forventninger til borgernes udvikling.

Komponent vurderer, at en sådan ændring kan påvirke varighed og omfang af støtte i §82 og §85 bostøtte, §101 stofmisbrugsbehandlingen, §107 midlertidige botilbud og de længerevarende botilbud §108 samt §105&§85 samt forsorgshjem og herberg §110.

Komponent **anbefaler** derfor, at det sikres at borgerne er ordneligt lægeligt udredt og velbehandlet

4. At styrke (sam)arbejdet omkring udsatte borgernes økonomiske belastning

Komponent **fandt** flere borgere, hvor dårlig privatøkonomi påvirkede såvel funktionsniveau og sandsynligvis varighed på indsats.

Der var eksempler på, at det er kommunen / systemet selv, der har påført den økonomiske belastning. Det vedrører:

- Borger med gæld til botilbud pga. udfordringer med egenbetaling.
- Borger der afdrager gæld til projekt i børne- og familieafdelingen.

Derudover påvirkede personlig økonomi andre borgere

- En borger måtte stoppe FGU og overgå til uddannelseshjælp for at kunne finansiere bolig.
- En borgers døgnmisbrugsophold er vurderet skrøbelig pga. meget stor forstyrrelse ift. økonomi.

Dette sammenhængende med en meget stor andel borgere på herberg og forsorgshjem og ikke mindst ændringer i lovgivningen, hvorfor Komponent **vurderer**, at Esbjerg vil være særligt udsat ift. yderligere udgiftsstigninger til forsorgshjem og herberg.

De aktuelle ændringer i lovgivning der med stor sandsynlighed vil påvirke en i forvejen udsat målgruppe er:

- At §34 særlig boligstøtte er forsvundet 1. januar 2025.
- Og medio 2025 afskaffes det tidligere aktivitetstillæg og den særligt højere sats for personer under 30 år med bestemte psykiske diagnoser.

Komponent vurderer, at ændringerne vil påvirke varighed og omfang af støtte i §82 og §85 bostøtte, §101 stofmisbrugsbehandlingen, §107 midlertidige botilbud samt på forsorgshjem og herberg §110.

For at forebygge yderligere udgifter til særligt forsorgshjem og herberg **anbefaler** Komponent, at Esbjerg Kommuner styrker (sam)arbejdet omkring udsatte borgeres økonomiske belastning.

5. At der arbejdes med at reducere brugen af forsorgshjem og herberg - 1

I udgiftsanalysen blev det meget tydeligt, at det især er på herberg og forsorgshjem, at udgifterne er høje, hvor Esbjerg Kommune bruger 30 mio. kr. mere og har et næsten dobbelt så højt udgiftsniveau som gennemsnittet af øvrige kommuner beliggende i Syddanmark. Udgiftsvæksten har også været meget stor. I 2023 var udgifterne 54,5 mio. kr. og er siden 2021 steget med 41%.

I forbindelse med interviews, workshops og sagscreeninger blev det tydeligt, at Esbjerg Kommune har en målgruppe af borgere, som ikke ses på herberg og forsorgshjem i andre kommuner .

Komponent fandt og hørte eksempler på indskrevne, som ikke ses i andre kommuner;

- En kvinde tæt på 80 år der tog ophold pga. utryghed
- Borgere der bliver henvist fra andre områder i kommunen eller behandlingspsykiatrien pga. at egen bolig trænger til omfattende rengøring og oprydning.
- Borgere der er utrygge og lignende i nuværende bolig og opholder sig på forsorgshjemmet indtil de får en ny bolig.

- Unge borgere med lettere udfordringer og problemer.

Komponent fandt, at der blev skaffet boliger meget hurtigt, men at udflytningen fra forsorgshjem og herberg godt kunne gøres hurtigere. Myndigheden vurderer, at borgerne godt kan være bredere i deres boligsøgning f. esk. ift. at søge anden geografi og privat udlejning.

Komponent fandt, at Housing First §85a indsatsen, som er den efterfølgende indsats for at hjælpe borgerne permanent ud af hjemløshed, synes relativt begrænset til et besøg hver 14. dag. Det har dog ikke været muligt at vurdere indhold og potentiale, da den begrænsede indsats kan være sammenhængende med ovenstående fund om, at der også er tale om en gruppe borgere der ikke er massivt socialt udsatte og hjemløse.

5. At der arbejdes med at reducere brugen af forsorgshjem og herberg - 2

Der er allerede taget flere initiativer igangsat i løbet af 2024 for at reducere brugen af forsorgshjem og herberg, som Myndighed har en udgiftsreduceres effekt. Komponent **vurderer** med udgangspunkt i sagsscreeningen og det meget høje udgiftsniveau, at der fortsat er et omfattende potentiale ift. reduktion af udgifterne til forsorgshjem og herberg.

Komponent vurderer også, at nuværende omfang og praksis for indskrivning af borgere kan skabe systemafhængighed og institutionalisering af borgerne pga. påvirkning af mestringssevne – både på kort og lang sigt.

Komponent vurderer, at potentialerne kan og bør grupperes og målrettes ift.:

1. Funktionelle hjemløse – altså borgere der allerede har en bolig. Komponent vurderer, at der her bør være en meget hurtigt og målrettet indsats for at forebygge og ”hente borgeren ud”.
2. Særligt de unge på herberg er bekymrende ift. udvikling af systemafhængighed. Hvem er de, hvad er alternativerne og hvordan kan de effektueres hurtigere?
3. Omfattende socialt udsatte. Hvad er de reelle alternativer og hvordan kan de effektueres hurtigere?

Komponent vurderer, at udfordringen ift. brug af forsorgshjem er omfattende og kræver tiltag på flere niveauer.

1. Politisk og organisatorisk – hvem er tilbuddene målrettet til, skal antallet af egne pladser i Esbjerg Kommune reduceres og hvad skal iværksættes i stedet.
2. På myndighedsniveau ift. hurtigere og intensiveret opfølgning.
3. Stop for / kommunikation ift. øvrige områder der henviser borgerne.
4. Strategiske samarbejder med private ift. forhindre indskrivninger og sikre hurtigere udskrivning og relevant indsats undervejs ift. borgerne med massive sociale problemer.

Der er vigtigt at understrege, at der er tale om borgere med behov for støtte, men hvor Komponent vurderer, at indskrivning på forsorgshjem og herberg er en overkompensation.

Komponent vurderer samtidig, at der bør ske en evaluering ift. kvaliteten af §85a indsatsen og om indsatsen bidrager tilstrækkeligt ift. reducere anvendelse af forsorgshjem og herberg.

Komponent **anbefaler** derfor, at der arbejdes på at reducere brugen af forsorgshjem og herberg.

6. At der igangsættes analyse af §107

Komponent har **fundet**, at Esbjerg Kommune bruger 44,8 mio. kr. mere til midlertidige botilbud end regionsgennemsnittet. Sammenlignet med Vejle, Sønderborg og Kolding bruger Esbjerg Kommune 68,7 mio. kr. mere. Der er altså tale om markant højere udgifter.

Det er i workshops og interviews oplyst, at myndighed i løbet af 2024 har skærpet og intensiveret opfølgningen på eksterne §107 tilbud. Dette kan umiddelbart endnu ikke ses i antallet af borgere i §107, som på det specialiserede område har ligget relativt stabilt de sidste 4 år

Som allerede nævnt under anbefaling 2, så fandt og vurderede Komponent, at der er behov for et markant skærpet fokus på udvikling, primærproblemer, problemadfærd, indsatsmål mm. ift. tydelighed i forventningerne til tilbud, som vil forbedre indsatsen omkring borgeren samt dennes trivsel og udvikling. Dette fund omhandlede også de fremsendte sager om borgere i midlertidige botilbud.

Komponent **vurderer**, at udfordringen ift. brug af midlertidig pladser er omfattende og kræver tiltag på flere niveauer:

1. Politisk – hvem er de midlertidige pladser egentlig

2. Organisatorisk – er egne eksisterende §107 pladser tilpasset de mere komplekse unge og de unge der står til overgang i de kommende år. Skal der lukkes egne §107 pladser?
3. Skærpelse af sagsbehandling (anbefaling 2), lægelige behandling (anbefaling 3) samt koordinering med jobcenteret (anbefaling 9) .

Komponent vurderer, at myndighed hurtigt kan skærpe deres sagsbehandling og intensivere opfølgningerne. Men ift. øvrige punkter er der behov for en evaluering af eksisterende §107 tilbudsvifte, forløb og praksis omkring de unge (der oftest er dem der bruger §107).

Komponent **anbefaler** derfor, at der igangsættes en yderligere analyse af §107.

Kilde: Esbjerg Kommune

År	Antal personer
2021	203
2022	203
2023	206
2024	201

7. At der igangsættes praksis- og tilbudsvurdering af stofmisbrugsbehandlingen

Komponent har **fundet**, at Esbjerg Kommune bruger 11 mio. kr. mere til stofmisbrugsbehandling end regionsgennemsnittet i 2023. Samlet set bruger Esbjerg Kommune dog 24% mindre i 2023 på stofmisbrugsbehandling end der blev brugt i 2020. I 2023 blev der brugt 26,6 mio. kr.

I sagscreeningen blev afdække potentialer ift. både samarbejde med jobcenter såvel som lægelige behandling og udredning. Desuden er der i interview og workshop afdækket uigennemsigthed omkring tilbuds- og behandlingsintensitet. Herunder at der kun er mulighed for ambulantbehandling og døgnmisbrugsbehandling.

Komponent **vurderer**, at der, jf. fund fra økonomianalysen samt oplysninger om uigennemsigthed omkring tilbuds- og behandlingsintensitet, bør igangsættes yderligere analyse af stofmisbrugsområdet med formål om, at skabe yderligere udgiftsreduktion på området.

Komponent **anbefaler** derfor, at der igangsættes praksis og tilbudsvurdering af stofmisbrugsområdet,

8. At der igangsættes evaluering af §82

Det har være muligt at etablere og give individuel eller gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte uvisiteret siden 2018 til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer for at forbedre eller forebygge at funktionsnedsættelse eller de sociale problemer forværres efter servicelovens §82a og b. Den individuelle støtte kan gives i op til 6 måneder.

Komponent **fundt**, at Esbjerg Kommune har fået implementeret dette forebyggende "kan" tilbud. Men også at Esbjerg Kommune i 2023 brugte 10 mio. kr. mere end gennemsnittet for de øvrige kommuner i Regionen. Dog var Esbjergs Kommunes samlede udgifter til området i 2023 faldende. I 2023 var Esbjerg Kommunes samlede udgifter til området 12,3 mio. kr.

Der er dog, som indledningsmæssigt beskrevet, sammenhængende kar - §82 er sammenhængende med §85, der også er sammenhængende med §107. Der kan derfor ikke konkluderes entydigt på udgiftsdata omkring de enkelte paragraffer - udover, at der er noget der indikerer, at det skal undersøges nærmere.

I sagsscreeningerne fandt Komponent ingen statusbeskrivelser af tidligere §82 indsatser, der nu var blevet til §85 indsatser, og kan derfor ikke dokumentationsvurdere indsatsen. I den kvalitative del af undersøgelsen blev det afdækket, at det er uklart, hvad der foregår i forløbene og hvordan det forebygger og forbedre. Dette kan være

sammenhængende med, at det kun er borgere der ikke profite, som går videre til myndighed for visitation til §85 støtte.

Esbjergs egen analyse viser, at kommunens §82 tilbud omfatter 683 borgere og af disse går kun knapt 5% videre til et §85 tilbud. Komponent kan ikke uden yderligere afdækning vurdere om dette skyldes, at borgerne bliver forebygget eller at Esbjerg Kommune har fået etableret et tilbud til en for bred målgruppe.

På baggrund af disse fund **vurderer** Komponent, at det er nødvendigt med en evaluering af §82 indsatsen i Esbjerg Kommune. Formålet bør være, at afdække om målgruppen er som tilsigtet ved oprettelsen og om indsats og effekt står mål med de højere udgifter.

Komponent **anbefaler** derfor, at der igangsættes en evaluering af §82 indsatsen.

Esbjergs egne data-analyse af §82 viser:

683 borgere have et §82 forløb i 2024. Efter afslutning er nogle borgere visiteret til andre ydelser- og enkelte har fået flere:

- 31 borgere har fået §85 efter deres §82 forløb - knapt 5%.
- 17 har fået misbrugs/alkoholbehandling
- 8 har fået et tilbud på forsorghjem eller krisecenter
- 8 borgere har fået undervisningsforløb - voksen eller ungdom

9. At der gennemføres en organisations-, kultur, - kvalitetsvurdering af Esbjerg Kommunes tilbudsvifte

Allerede ifm. anbefaling 1 om styrelse af systemhandlekraften er en del organisatoriske fund beskrevet. Herudover har Komponent i sagerne kun fundet meget begrænsede materialer fra egne tilbud vedrørende trivsel og funktionstab, som giver **bekymring for den faglig kvalitet**. Det vedrører mangler fra tilbuddenes side ift. :

- Begrænsede socialfaglige analyser og beskrivelser af primærproblematikker / problemadfærd – ofte er der kun ADL beskrivelser.
- Meget begrænsede statusnotater – dette er dog som aftalt, men er socialfagligt begrænset.
- Eksempler på afmagtskommunikation.
- Konkret håndtering af komplekse borgere som er beskrevet i magtanvendelsesindberetningerne.
- Oplysninger om, at pædagogiske handleanvisninger og forandringsplaner der ikke altid er opdateret.

Det er oplyst i interviews og i workshops, at der er meget stor forskel på samarbejde og indhold fra tilbud til tilbud. Dette vurderes som værende forventeligt i en udføreorganisation med 39 ledere og 1.086 ansatte,

Det er Komponent's erfaring, at der desværre oftest kun har været fokus på egne tilbuds budgetoverholdelse og ikke på ledelse, kvalitet og kultur – som har en afgørende påvirkning på den samlede økonomi. Hvis kvalitet / faglighed og arbejdsmiljø er udfordret, så medfører det øget sygefravær, øget personaleomsætning og med dette flere vikarer – alt sammen udfordrende for borgernes behov for forudsigelighed og genkendelighed. Det betyder at både borgernes trivsel og funktionsniveau påvirkes negativt hvilket og borgeren kan pga. dette udvikle et større støttebehov – dette er både på kort og lang sigt udgiftsdrivende.

Dertil kommer en oplevet ændret efterspørgsel til myndighed fra blandt andet børne- og familieområdet ift. pårørende der ønsker botilbud til deres børn med autismespektrumsforstyrrelse.

På baggrund af fund ifm. analyse af praksis i myndighed **anbefaler** Komponent, at der gennemføres en organisations-, kultur, -kvalitetsvurdering af Esbjerg Kommunes tilbudsvifte ift. fremtidens behov.

10. At samarbejde, koordinering og opgavedeling med Jobcenteret præciseres og skærpes

Komponent **fandt** i sagsscreeningen en del borgere med flere sager samtidig og dermed parralle forløb i Jobcenteret. Komponent fandt samtidig flere journalnotater, der indikere en del socialt udsatte borgere med høj arbejdsidentitet og ønske om job. Myndighed fortæller også, at de oplever borgere med mange tiltag igangsat fra Jobcenteret.

Komponent fandt ingen oplysninger om, hvad der sket i borgerens forløb, indsatser, omfang, metoder og lignende i Jobcenteret og kun notater om enkelte fællesmøder.

Det står i den tidligere omtalte treklangssamarbejdsmodel, at både bostøtte og tilbud samt myndighed har koordinerende ansvar.

Myndighedssagsbehandlerne fortæller, at der er et forskelligartet og godt, men lidt personafhængigt samarbejde med Jobcenteret. Og at det er Jobcenteret der dertil har ansvaret ift. FGU, som også er målrettet social udsatte unge borgere samt STU, som er målrettet borgere med væsentlig funktionsnedsættelse.

Komponent **vurderer**, at der kan være et stort udviklingspotentiale for borgeren ved et struktureret og systematisk samarbejde mellem Social og Jobcenteret. Dette omfatter koordinering, vidensdeling om aktuelle indsatser, supplerung og muligvis håndtering af en større del af borgernes indsats i jobcenteret (f.eks. mentor). Ligeledes kan der være relevante lægelige oplysninger til deling mellem forvaltningerne.

Det er særligt borgere med et større udviklingspotentiale og i §82, §85, §101, §107 samt §109 og §110, der er relevante i samarbejdet.

Komponent **anbefaler** derfor, at samarbejde, koordinering og opgavedeling mellem Socialområdet og Jobcenteret præciseres og skærpes.

KOMPONENT

11. At samarbejde, koordinering og opgavedeling med Sundhed og omsorg præciseres og skærpes

Komponent **fandt** i sagsscreeningen nogle borgere med ydelse fra sundheds- og omsorgsområdet, men Komponent fandt kun sparsomme oplysninger om hvad indsatsen fra sundheds- og omsorgsområdet var.

Samtidig var der i myndighedssagen ingen oplysninger om borgernes behov for sundhedsydelse eller træning (genoptræning, vedligeholdelsestræning eller vederlagsfri fysioterapi).

Det blev oplyst, at det er forsøgt at igangsætte drøftelse af konkrete sager fra socialområdet til overdragelse til Sundhed og omsorg - men at initiativet ikke blev til noget.

Komponent vurderer, at det er nødvendigt med præcisering og skærpelse af samarbejde, koordinering og opgavedeling mellem sundheds-, omsorgs- og socialområdet.

Komponent vurderer, at det er vigtigt at blive præcise omkring:

- Hvornår skal sund- og ældreområdet overtage opgaver fra socialområdet, når de allerede kommer i hjemmet?
- Hvilke psykiske og kognitive funktionsnedsættelser og

uhensigtsmæssig adfærd er det ikke muligt at håndtere i Sundhed og omsorg?

- Strategi for overgang fra botilbud til plejecenter, når pleje og sundhedsfaglige behov bliver dominerende. 11% af borgere i botilbud i Danmark er over 67 år. Det konkrete tal i Esbjerg kendes ikke. Dette giver uhomogene specialiserede tilbud.

Herudover vurderer Komponent det vigtigt, at myndighed også beskriver og følger op på løsningen af og niveau for sundhedsfaglig opgaver der løses i botilbud. Det er ofte disse opgaver der ændre karakter og udløser tillægstakster. Sundhedsfaglige opgaver er opgaver, der er lægeordineret.

Komponent **anbefaler** derfor, at samarbejde, koordinering og opgavedeling mellem socialområdet og Sundhed og omsorg præciseres og skærpes.

Komponent vurderer dog, at samarbejde har et ret begrænset udgiftsreducerende potentiale, men vil sikre bedre sundhedsfaglige tilbud til de ældre borgere.

12. At arbejdet med overgange fra barn til voksen revitaliseres og tilpasses med fokus på det lange lys i de unges liv.

Alle overgange er svære og særligt svær er overgang fra barnelovgivning til voksenlovgivning. De seneste år har arbejde i børne- og familieafdelingen været særligt belastet, og dertil oplever voksenmyndigheden, at dette påvirker overgangene. Dertil kommer, at det opleves som uklart, hvornår en ung kan få ungestøtte (tidligere efterværn) og hvornår det skal være støtte fra det specialiserede voksenområde.

Komponent **fandt** begrænset materiale om tidligere indsatser i de unges sager og myndighed oplyser også, at sagerne kan være vanskelige, da der kun er udtalelser fra den unge selv om funktionsniveau.

Komponent **vurderer**, at børn og familieområdet i Esbjerg Kommune har været igennem flere års udfordringer. Komponent vurderer derfor, at i stedet for evalueringer og analyser bør der iværksættes en proces med revitalisering

af samarbejdet og overgange. En positiv proces med fokus på de lange lys samt ønsker og drømme for og evt. med de unge i Esbjerg Kommune. En proces og et produkt, hvor evt. Jobcenter og myndighed tager et større initiativ allerede tidligt i forløbet for at hjælpe kollegaer i Børn og Familie, men ikke mindst understøtte den gode overgang.

Komponent **anbefaler** derfor, at arbejdet med overgang fra barn til voksen revitaliseres og tilpasses med fokus på det lange lys i de unges liv.

13. At der sikres retvisende budgetter, korrekt kontering og arbejdet med retvisende data fortsætter

Komponent har **fundet**, at Esbjerg Kommune har en topplacering i Danmark i budgetoverskridelse på det specialiserede voksenområde på 23% af budgettet.

Derudover er det afdækket:

- At budgettet for hjemmehjælp til borgere under 67 år er placeret forkert i ældreområdets autoriserede kontoplan, mens udgifterne er konteret korrekt – nemlig i socialområdets autoriserede kontoplan. Dette forværrer nøgletallene på socialområdet og forbedrer nøgletallene for ældreområdet.
- At kontering af udgifterne til §82 a og b pt. er slået sammen. Det er oplyst, at der arbejdes på en ændret registreringspraksis.
- At overhead, fælles administrative udgifter mm. ikke er udkonteret på retvisende konti, men er lagt på §108, hvilket igen skævvrider nøgletal. Dette betyder, at udgiftsniveauet på §107, Herberg og Forsorgshjem, §82 og §101 misbrugsbehandlingen reelt vil være større end det er beregnet i denne rapport.

- Aktivitetsdata (§82) indberettet til Danmarks statistik ikke har været retvisende – dette er korrigeret i løbet af 2024.
- Ved første møde blev Komponent mødt med fortællingen om, at vi bruger heller ikke benchmark fordi de ikke er helt korrekte.

Komponent **vurderer**, at den eksisterende og af topledelsen velkendte budgetpraksis er bemærkelsesværdig og gør budgettet irrelevant som styrings- og ledelsesredskab.

Komponent har noteret sig, at der er opslået en stilling som leder af økonomi på området og vurderer, at dette også er et nødvendigt tiltag. Men at det er nødvendigt, at der sker en opretning af både budget og konteringspraksis ift. at arbejdet med styring og ledelse og muligheden for at udarbejde analyser, hvor Esbjerg Kommune validt sammenlignes med andre kommuner.

Komponent **anbefaler** derfor, at der sikres retvisende budgetter, korrekt kontering og at arbejdet med retvisende data fortsætter.

KOMPONENT™

14. At der igangsættes et mere strategisk arbejde med ledelsesinformation

Komponent har **fundet** en større mængde af analyser og data, samt fået forevist ledelsesinformation og databearbejdning af virkelig høj kvalitet.

Analyser og data er udviklet over tid og er ad hoc præget og personrelateret efterspurgt. Noget sendes på mail og andet fremgår af BI-ledelsesinformationssystem.

Pt. udarbejdes en del af data og ledelsesinformationen via afregningssystemet, mens data der udarbejdes i benchmark og nationale analyser er med data fra økonomi- og sagsbehandlesystemet.

Komponent **vurderer**, at Esbjerg Kommune ved korrekt kontering og den netop pågåede dataopretning i fagsystemet samt eksisterende medarbejdere har et rigtig godt fundament for at arbejde strategisk med ledelsesinformation – herunder at udvikle og sikre dette elektronisk uden gentagne og manuel udførelse med risiko for fejl.

Komponent **anbefaler** derfor, at der igangsættes et mere strategisk arbejde med ledelsesinformation.

15. At der igangsættes en opdatering af ressource-tildelingsmodellen

Vurdering af ressource-tildelingsmodellen har ikke været inden for opgavebeskrivelsen, men Komponent har **fundet** eksempel på og hørt udfordringer med tildelingsmodellen der leder til denne anbefaling.

Det konkrete fund omhandler en minimumtildeling af timer til §85 støtte, som ligger over borgerbehov og faktiske antal timer beskrevet anvendt. Samt orientering om udfordringer ift. den faktiske udmøntning / ressource-tildeling.

Komponent **vurderer** derfor, at det vil være hensigtsmæssigt ift. økonomisk gennemsigtighed, administration og lokal tilbudsstyring, at der sker en opdatering af ressource-tildelingsmodellen.

Komponent **anbefaler** derfor, at der igangsættes en opdatering af ressource-tildelingsmodellen.

Komponent vurderer, at opdateringen vil have et begrænset udgiftsreducerende potentiale.

Et supplerende element kan være ibrugtagning / indkøb af økonomimodulet i sagsbehandlerne's sagssystem sensum-one. Dette er så der i den enkelte sag er et samlet overblik over udgifterne til de forskellige tilbud til borgeren – og at dette også tydeliggøres for sagsbehandlerne.

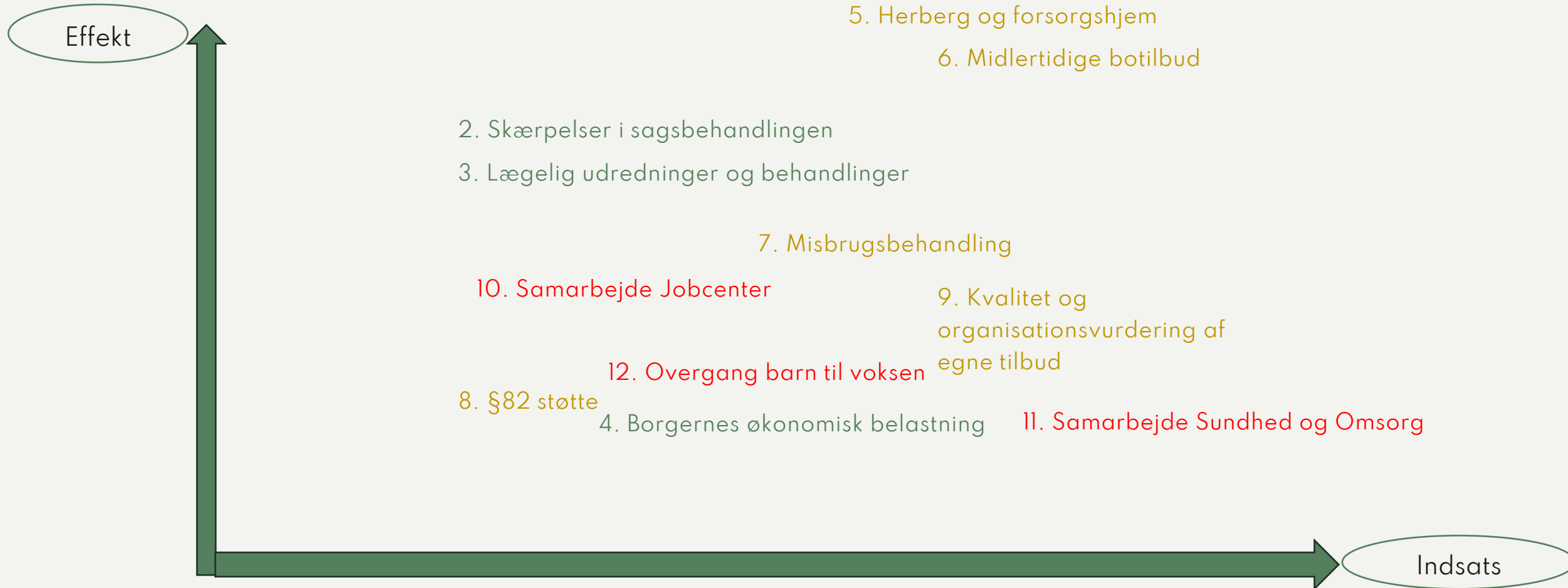

Forslag til prioritering

Forslag: Prioritering ift. økonomisk potentiale

- øget systemhandlekraft og anbefalede styringstiltag er en grundforudsætning

Det kræver konkret handleplan før udgiftsreduktion kan vurderes. Ovenstående vurdering beror på Komponent's erfaringer.

